

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

2023.

Broj: 01-02-07-11-2-3228-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	15
5.1	Izrada i donošenje budžeta i plana rada.....	15
5.2	Izveštavanje.....	17
6.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	17
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	18
6.1.1	Prihodi i primici	18
6.1.1.1	Prihodi od poreza	18
6.1.1.2	Neporezni prihodi	18
6.1.1.2.1	Prihodi od koncesija	18
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	18
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	19
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	19
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	21
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	23
6.1.2.4	Kapitalni transferi	27
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	32
6.1.2.6	Izdaci za otplatu dugova	34
6.1.2.7	Tekuća budžetska rezerva	34
6.1.3	Finansijski rezultat.....	35
6.2	BILANS STANJA.....	35
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	35
6.2.1.1	Novčana sredstva	35
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	36
6.2.2	Stalna sredstva	37
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	38
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	39
6.2.5	Popis imovine i obaveza	41
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	42
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	42
8.	JAVNE NABAVKE	43
9.	SUDSKI SPOROVI.....	47
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	48
V.	PRILOZI	50
1.	KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	50
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA.....	50

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Kantona na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

- Rashodi i izdaci nisu evidentirani u periodu nastanka poslovnog događaja što je imalo za posljedicu da su više iskazani za 1.338.779 KM. To nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačke 6.1.2.2, 6.1.2.5. i 6.2.3 Izvještaja);**
- Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima više je iskazan jer izvršna sudska rješenja nisu knjigovodstveno evidentirana na pozicijama rashoda i obaveza, nego u okviru vanbilansne evidencije Glavne knjige Trezora u iznosu od 17.273.839 KM. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačke 6.1.3, 6.2.3 i 7. Izvještaja);**
- Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu u iznosu od najmanje 19.945.874 KM, s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2 Izvještaja).**

Reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Kantona u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje

Ministrica finansija odgovorna je za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Kantona;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Srednjobosanskog kantona za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Kantona za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Glavna knjiga Trezora nije zaključena do roka za dostavljanje finansijskih izvještaja zbog čega većina budžetskih korisnika nije sačinila godišnje finansijske izvještaje u roku i dostavila ih nadležnim institucijama. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH (tačka 6. Izvještaja);**
2. **Evidencije o radnom vremenu kantonalnih organa državne službe u toku 2023. godine nisu bile uspostavljene ili ne sadrže sve potrebne podatke, što nije u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);**
3. **Tekući i kapitalni transferi u iznosu od najmanje 9.295.120 KM dodijeljeni su korisnicima bez primjene utvrđenih kriterija, dok za transfere u iznosu od 7.968.599 KM kriteriji nisu ni utvrđeni, što nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2023. godinu (tačke 6.1.2.3 i 6.1.2.4 Izvještaja);**
4. **Tehničke specifikacije u postupcima javne nabavke motornih vozila kod određenih budžetskih korisnika ukupne ugovorene vrijednosti 745.095 KM, te uslovi za kvalifikaciju iz tenderske dokumentacije u poništenim postupcima javne nabavke usluga prevoza učenika, nisu postavljeni na način da svima omogućavaju jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju i osiguraju pravičnu i aktivnu konkurenciju s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Kantona u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Zakonom o finansiranju političkih stranaka utvrđeno je da se političke stranke mogu finansirati iz budžeta kantona. Zakonom o izvršavanju Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2023. godinu nije utvrđen procenat sredstava koja će se odobravati za ove namjene, a vodeći se članom 7. Zakona o finansiranju političkih stranaka, sredstva za finansiranje političkih stranaka ne mogu prelaziti iznos od 0,2% Budžeta. Za finansiranje političkih stranaka koje participiraju u radu Skupštine odobrena su sredstva u iznosu od 880.000 KM, što predstavlja preko 0,2% Budžeta. Uvažavajući činjenicu da su u Budžetu sadržana i neutrošena namjenska sredstva, kao i namjenski primljeni transferi, iznos predviđen za finansiranje političkih stranaka prelazi 0,3% planiranih općih prihoda (tačka 6.1.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, Premijer i rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su da osiguraju da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Kantona, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 30. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Preispitati akte o osnivanju budžetskih korisnika kojima su osnivači Skupština i Vlada, kao i identifikacione brojeve koji su im dodijeljeni, te ažurirati registar budžetskih korisnika u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH.	4.
2.*	Budžetski korisnici trebaju imenovati koordinate za finansijsko upravljanje i kontrolu, sačiniti mape procesa, izvršiti identifikovanje i procjenu rizika i uspostaviti registar rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.*	Ministarstvo finansija treba Računovodstvenom politikama urediti specifične odnose i poslovne događaje, a budžetski korisnici trebaju donijeti interne akte u skladu s propisima koji su na snazi i dosljedno ih primjenjivati.	4.
4.*	Potrebno je da svi budžetski korisnici sačinjavaju izvještaje o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola, a Ministarstvo finansija konsolidovani izvještaj za Kanton i dostavi ga Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
5.	Ministarstvo finansija treba da vrši suštinsku provjeru dostavljenih izvjava o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izvjava o fiskalnoj odgovornosti.	4.
6.	Posebni dio budžeta treba da sadrži plan rashoda i izdataka budžetskih korisnika upisanih u Registar budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	5.1
7.*	Preraspodjele sredstava unutar budžetskih korisnika vršiti na način propisan Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona.	5.1
8.	Smjernice o trogodišnjem planiranju usvajati u utvrđenom roku, a trogodišnje planove rada treba da donose svi kantonalni organi uprave, kako je to propisano Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.	5.1
9.*	Potrebno je da se budžetski korisnici pridržavaju rokova izrade godišnjih i periodičnih finansijskih izvještaja, te da obrasce za izvještavanje o transferima sačinjavaju u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.
10.	Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona uskladiti sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH u dijelu koeficijenta za nosioce izvršnih funkcija, te osigurati da osnovna plaća za policijske službenike ne prelazi 90% od plaće za ista ili slična radna mjesta na federalnom nivou kako je to propisano Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH.	6.1.2.1
11.	Uspostaviti evidencije o radnom vremenu zaposlenika, u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1

12.*	Angažovanje izvršilaca za obavljanje poslova utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Zakona o radu.	6.1.2.2
13.*	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.	6.1.2.2
14.*	Tekuće transfere osnovnim muzičkim školama odobravati na osnovu prethodno utvrđenih kriterija, kako je to propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta, do preispitivanja uslova za upis u Registar budžetskih korisnika.	6.1.2.3
15.*	Tekuće transfere za oblast sporta realizovati uz primjenu kriterija utvrđenih programima korištenja sredstava, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.	6.1.2.3
16.*	Programima utroška sredstava za poticaj privrede i za oblast kulture i sporta utvrditi i dosljedno primjenjivati kriterije za dodjelu sredstava na zahtjev korisnika, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.	6.1.2.3
17.*	Programom utroška sredstava za nabavku opreme zdravstvenim ustanovama utvrditi kriterije raspodjele sredstava u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona, te donijeti odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investiciono ulaganje i investiciono i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti.	6.1.2.4
18.*	Kapitalne transfere Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih pitanja i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva realizovati uz primjenu kriterija utvrđenih programima korištenja sredstava, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.	6.1.2.4
19.*	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	6.1.2.5
20.*	Potrebno je da Ministarstvo finansija i pravosudne institucije poduzmu aktivnosti kako bi se knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena na depozitnim računima pravosudnih institucija vršilo u okviru Glavne knjige Trezora, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.1.1
21.*	Izvršiti ocjenu naplativosti sumnjivih i spornih potraživanja i kratkoročnih plasmana i u skladu sa konstatovanim provesti korektivna knjiženja.	6.2.1.2
22.*	Donijeti procedure kojima će se regulisati način planiranja, evidentiranja i upravljanja dugom, te preispitati način evidentiranja potraživanja od JP „Plava voda“ d.o.o. Travnik.	6.2.4
23.*	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.5
24.*	Obaveze po osnovu izvršnih sudskih rješenja evidentirati na bilansnim pozicijama Glavne knjige Trezora, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu u FBiH.	7.
25.*	Tehničke specifikacije i uslove za kvalifikaciju tenderskom dokumentacijom za javnu nabavku motornih vozila i usluga prevoza učenika sačinjavati na način ne upućuju na određenog proizvođača i da osiguraju pravičnu i aktivnu konkurenciju.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (20)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o izvršavanju Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2023. godinu
 - Budžet Srednjobosanskog kantona za 2023. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona;
 - Zakon o plaćama i naknadama policijskih službenika Srednjobosanskog kantona;
 - Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o koncesijama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Srednjobosanski kanton, kao federalna jedinica FBiH, uspostavljen je Ustavom FBiH,² Zakonom o federalnim jedinicama³ i Ustavom Srednjobosanskog kantona.⁴

Ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom FBiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu utvrđene kao zajedničke nadležnosti Federacije i Kantona. Administrativno, Kanton čini 12 općina: Bugojno, Busovača, Dobretići, Donji Vakuf, Fojnica, Gornji Vakuf – Uskoplje, Jajce, Kiseljak, Kreševo, Novi Travnik, Travnik i Vitez.

Ustavne nadležnosti obavljaju se putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Zakonodavnu vlast vrši Skupština Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Skupština), a izvršnu Vlada Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada) koju čini predsjednik i osam ministara. Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove, u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rukovođenja i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje. Kantonalnim ministarstvima rukovode ministri, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa utvrđuju se Budžetom Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Budžet Kantona), koji na prijedlog Vlade donosi Skupština. Iz Budžeta Kantona finansira se 107 korisnika, od čega je: osam ministarstava, 53 osnovne škole, 25 srednjih škola, sedam pravosudnih institucija i 14 ostalih korisnika.

Budžetom Kantona za 2023. godinu planirano je 5.496 zaposlenih. Na 31. 12. 2023. godine u Kantonu je bilo 5.565 zaposlenih (osnovno obrazovanje: 2.520, srednje obrazovanje: 1.170, ministarstva, službe, uprave i zavodi: 1.529 i pravosudne institucije: 346).

Predsjednik Vlade je Tahir Lendo, imenovan 15. 5. 2023. godine, kojem je ovo četvrti mandat.

Sjedište Vlade Kantona je u Travniku, u Ulici Stanična broj 43.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Kantona za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li konsolidovani finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od decembra 2023. do septembra 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Sl. novine FBiH“ br. 1/94

³ „Sl. novine FBiH“ br. 9/96

⁴ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“ br. 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 8/98, 10/00, 8/03, 2/04

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Kantona za 2021. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Kanton je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	U Ministarstvu finansija je u 2024. godini popunjeno radno mjesto budžetskog inspektora, čime su stvoreni uslovi za uspostavu budžetskog nadzora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
2.	Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona uređen je način izvršavanja tekućih transfera zdravstvenim ustanovama za nabavku opreme.
3.	Pomoćne knjige stalnih sredstava za osnovne i srednje škole su uspostavljene u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Unutrašnje preraspodjele sredstava na budžetskim stavkama vršene su do visine utvrđene Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona, ali ne i na način propisan ovim Zakonom i Zakonom o budžetima u FBiH.
2.	Cjelokupna potraživanja Kantona po osnovu naknada za koncesije knjigovodstveno se evidentiraju u bilansnoj evidenciji Glavne knjige Trezora, međutim nisu okončane aktivnosti na otpisu potraživanja koja su ocijenjena kao nenaplativa.
3.	Knjigovodstveno su evidentirane dugoročne obaveze po osnovu zajma za „Projekat regionalni vodovod Plava voda“. Međutim, povezana potraživanja od krajnjeg korisnika kredita evidentirana su na dugoročnim razgraničenjima i nisu donesene procedure kojima se uređuje upravljanje dugom.
Nerealizovane preporuke	
1.	Sačiniti Registar budžetskih korisnika u skladu s odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH.
2.	Potrebno je da budžetski korisnici sačine mape procesa, te da usklade interne akte sa Odlukom Vlade o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena.
3.	Budžetski korisnici trebaju imenovati koordinate za finansijsko upravljanje i kontrolu, uspostaviti registar rizika i sačinjavati godišnji, a Ministarstvo finansija konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.
4.	Potrebno je da se budžetski korisnici pridržavaju rokova izrade godišnjih i periodičnih finansijskih izvještaja, te da obrasce za izvještavanje o transferima sačinjavaju u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

5.	Angažovanje izvršilaca za obavljanje poslova utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Zakona o radu.
6.	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.
7.	Tekuće transfere osnovnim muzičkim školama odobravati na osnovu prethodno utvrđenih kriterija, kako je to propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta, do preispitivanja uslova za upis u Registar budžetskih korisnika.
8.	Tekuće transfere za oblast kulture i poticaje vodoprivredi realizovati uz primjenu kriterija utvrđenih programima korištenja sredstava, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.
9.	Programima utroška sredstava za poticaj privrede i za oblast kulture i sporta utvrditi kriterije za dodjelu sredstava na zahtjev korisnika, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.
10.	Programom utroška sredstava za nabavku opreme zdravstvenim ustanovama utvrditi kriterije raspodjele sredstava, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.
11.	Kapitalne transfere za poticaj povratku prognanika, obnovu i razvoj i kapitalne transfere iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša realizovati uz primjenu kriterija utvrđenih programima korištenja sredstava, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.
12.	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.
13.	Potrebno je da Ministarstvo finansija utvrdi procedure evidentiranja novčanih sredstava pravosudnih institucija i evidentira ih u sistemu Glavne knjige Trezora u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.
14.	Prilikom provođenja godišnjeg popisa imovine i obaveza poštovati rokove utvrđene Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i vlastitim aktima.
15.	Obaveze po osnovu izvršnih sudskih rješenja evidentirati na bilansnim pozicijama Glavne knjige Trezora, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu u FBiH.
16.	Tendersku dokumentaciju za nabavku usluga prevoza učenika sačinjavati na način da sadrži sve propisane elemente, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i njegovim provedbenim aktima, a naročito u dijelu uslova za kvalifikacije i tehničke specifikacije.
17.	Vršiti procjenu ishoda potencijalnih potraživanja i obaveza po osnovu sudskih postupaka i iskazivati ih u okviru vanbilansne evidencije, u skladu s članom 55. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Potrebno je da budžetski korisnici donose odluke o izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama, osiguraju transparentnost ovih nabavki objavom/javnim pozivom i izvještavaju Agenciju za javne nabavke u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama i njegovih provedbenih akata. Nije izvršena ocjena preporuke jer u revidiranoj godini nije bilo značajnijih kupovina nekretnina.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 25 preporuka, od čega je pet novih i 20 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu (17 nerealizovanih i tri djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je osam preporuka, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, jedna je djelimično implementirana, a za pet preporuka nisu preduzete aktivnosti.

Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Kanton u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁵ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa. Način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta za obavljanje poslova i zadataka kod budžetskih korisnika, uređeni su pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji. Značajan broj budžetskih korisnika još uvijek nije imenovao koordinate za finansijsko upravljanje i kontrolu, ili su za koordinate imenovani zaposlenici koji nisu iz reda najvišeg rukovodstva, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Zaključkom Vlade od 27. 4. 2023. godine zaduženi su svi budžetski korisnici za imenovanje koordinatora i provođenje svih aktivnosti potrebnih za implementaciju zakonskih i podzakonskih propisa u okviru finansijskog upravljanja i kontrole. Revizijom smo utvrdili značajan broj budžetskih korisnika još uvijek nije imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje, a samo 17 budžetskih korisnika je do kraja godine dostavilo podatke o imenovanju koordinatora Federalnom ministarstvu finansija radi unosa u Registar koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu u javnom sektoru u Federaciji BiH i dodjele pristupnih podataka za aplikaciju PIFC.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

Registrom budžetskih korisnika Srednjobosanskog kantona za 2023. godinu⁷ utvrđeno je 107 budžetskih korisnika, i to: osam ministarstava, 53 osnovne škole, 25 srednjih škola, sedam pravosudnih institucija, šest ureda i službi čiji je osnivač Vlada, tri samostalne kantonalne uprave, dvije kantonalne upravne organizacije, Skupština, Stručna služba Skupštine i Kantonalna uprava za šumarstvo.

Budžetski korisnici čiji je osnivač Vlada (Kabinet premijera, Stručna služba Vlade, Služba za zajedničke poslove organa, Ured za zakonodavstvo Vlade, Ured za javne nabavke za potrebe korisnika budžeta Kantona i Ured za evropske integracije, fondove, odnose s javnošću i kvalitet prema međunarodnom standardu) vode se u budžetu unutar razdjela 11 – Vlada. Porezno su registrovani kao dio pravnog lica (dodijeljen im je izvedeni identifikacioni broj), dok je glavni identifikacioni broj dodijeljen Vladi. Također, Stručna služba Skupštine osnovana Odlukom Skupštine vodi se unutar razdjela 10 – Skupština i porezno je registrovana kao dio pravnog lica. Slijedom navedenog, ovi budžetski korisnici, iako imaju izvedene identifikacione brojeve, nisu porezno registrovani kao pravna lica, zbog čega ne mogu predavati pojedinačne finansijske izvještaje Finansijsko-informatičkoj agenciji. Umjesto toga sačinjavaju se konsolidovani finansijski izvještaji na nivou razdjela (Skupština i Vlada). Napominjemo da aktima o osnivanju navedenih budžetskih korisnika, izuzev Službe za zajedničke poslove organa, nije jasno definisano da li se radi o posebnim pravnim licima ili organizacionim dijelovima drugih budžetskih korisnika. Dopunom uredbi o osnivanju Ureda za javne nabavke za potrebe korisnika budžeta Kantona i Ureda za zakonodavstvo Vlade, iz 2024. godine, definisano je da imaju status pravnog lica. Prema prezentiranoj dokumentaciji Uredu za javne nabavke je dodijeljen identifikacioni broj, te su prilikom sačinjavanja registra budžetskih korisnika u 2024. godini za narednu godinu, izvršene izmjene podataka u Registru za ovog budžetskog korisnika. Nije nam prezentirana dokumentacija o preduzetim aktivnostima kod ostalih budžetskih korisnika koji koriste izvedene identifikacione brojeve.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u svrhu smanjenja rizika. Provedenom revizijom utvrdili smo da većina budžetskih korisnika nije izvršila identifikaciju i procjenu uticaja i vjerovatnoće rizika, te uspostavila registar rizika. Navedeno može imati za posljedicu da se rizicima ne upravlja na adekvatan način i neusaglašenost aktivnosti sa propisima koji su na snazi.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. Računovodstvene politike za kantonalne budžetske korisnike i Kantonalni trezor usklađene su s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Međutim, Računovodstvenim politikama za kantonalne budžetske korisnike i Kantonalni trezor nisu propisane procedure evidentiranja novčanih sredstava pravosudnih institucija u okviru Glavne knjige Trezora, niti je njima uređen način evidentiranja kreditnih obaveza po osnovu Podugovora o zajmu za „Projekat regionalni vodovod Plava voda“, što predstavlja specifične odnose i poslovne događaje koji zahtijevaju dodatna pravila za knjiženje koja je potrebno urediti računovodstvenim politikama.

Većina budžetskih korisnika nije sačinila mape procesa kojima bi se definisali tokovi procesa, odgovorna lica i identifikovali rizici s mjerama za njihovo smanjenje. Također, ministarstva i drugi organi kantonalne uprave nisu uskladili svoje pravilnike o evidentiranju radnog vremena sa Odlukom o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena u kantonalnim organima državne službe, niti po njoj postupaju.

Praćenje i procjena sistema internih kontrola obavljaju se putem redovnih aktivnosti upravljanja i nadgledanja, samoprocjene i interne revizije, u svrhu procjenjivanja funkcionisanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole i njegovog blagovremenog ažuriranja u slučajevima promjene uslova i načina poslovanja, te utvrđivanja mjera za njegov stalni razvoj.

⁷ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 6/22

Revizijom smo utvrdili da rukovodstvo budžetskih korisnika nije uspostavilo sistem izvještavanja koji im omogućava redovno dobijanje izvještaja o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola za koji su odgovorni. Samo nekoliko budžetskih korisnika je dostavilo Ministarstvu finansija Kantona izvještaje o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2023. godinu. S obzirom na mali broj pojedinačnih izvještaja, Ministarstvo finansija nije sačinilo konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola i dostavilo ga Centralnoj harmonizacijskoj jedinici pri Federalnom ministarstvu finansija. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, kojim je propisana obaveza sačinjavanja godišnjih i konsolidovanog izvještaja o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola.

Značajan broj budžetskih korisnika nije imenovao koordinate, nije izvršeno identifikovanje i procjena rizika, niti je uspostavljen registar rizika. Nisu donesene strategije upravljanja rizicima, niti mape procesa kojima se definišu tokovi procesa, odgovorna lica i identifikuju rizici s mjerama za njihovo smanjenje. Većina budžetskih korisnika nije sačinila izvještaje o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola, niti je sačinjen konsolidovani godišnji izvještaj. Zbog navedenog, konstatujemo da preduzete aktivnosti na nivou Kantona nisu bile dovoljne kako bi se uspostavio i implementirao sistem finansijskog upravljanja i kontrole zasnovan na COSO modelu koji bi spriječio pogrešna iskazivanja u finansijskim izvještajima i neusklađenosti s propisima koji su na snazi, što je i obaveza utvrđena Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- *preispitati akte o osnivanju budžetskih korisnika kojima su osnivači Skupština i Vlada, kao i identifikacione brojeve koji su im dodijeljeni, te ažurirati registar budžetskih korisnika u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH;*
- *budžetski korisnici trebaju imenovati koordinate za finansijsko upravljanje i kontrolu, sačiniti mape procesa, izvršiti identifikovanje i procjenu rizika i uspostaviti registar rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;*
- *Ministarstvo finansija treba Računovodstvenom politikama urediti specifične odnose i poslovne događaje, a budžetski korisnici trebaju donijeti interne akte u skladu s propisima koji su na snazi i dosljedno ih primjenjivati;*
- *potrebno je da svi budžetski korisnici sačinjavaju izvještaje o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola, a Ministarstvo finansija konsolidovani izvještaj za Kanton i dostavi ga Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.*

Budžetski nadzor

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija sistematizovano je radno mjesto budžetskog inspektora, kao samostalnog izvršioca, kojem su u opisu poslova, između ostalog, vršenje nadzora i kontrole finansijskih i računovodstvenih dokumenata budžetskih korisnika, ali i izvanbudžetskih fondova, pravnih i fizičkih lica korisnika sredstava iz budžeta. U 2023. godini je objavljen javni poziv za popunu radnog mjesta, a nakon okončanja konkursne procedure, izabrani državni službenik je preuzeo dužnost u martu 2024. godine.

Zbog navedenog, konstatujemo da u 2023. godini nije bio uspostavljen budžetski nadzor u skladu sa članovima od 79. do 85. Zakona o budžetima u FBiH.

Fiskalna odgovornost

U skladu s odredbama člana 44. Zakona o budžetima u FBiH, rukovodioci korisnika budžeta Kantona, vanbudžetski fondovi i općine s područja Kantona dužni su sačinjavati izjavu o fiskalnoj odgovornosti, a prijem i provjeru sadržaja izjava o fiskalnoj odgovornosti vrši Ministarstvo finansija.

Način popunjavanja i rokovi sastavljanja i predaje, kao i način provjere izjava o fiskalnoj odgovornosti propisani su Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, niti drugim pisanim aktom Ministarstva finansija nije utvrđeno radno mjesto za prijem i provjeru izjava o fiskalnoj odgovornosti. Shodno tome, Ministarstvo finansija je vršilo samo formalnu provjeru sadržaja dostavljenih izjava, ali ne i provjeru vjerodostojnosti odgovora datih u uzorku obrazaca, što je obaveza utvrđena članom 44. Zakona o budžetima u FBiH i članom 13. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Ministarstvo finansija nije vršilo suštinsku provjeru dostavljenih izjava, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **Ministarstvo finansija treba da vrši suštinsku provjeru dostavljenih izjava o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.**

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,⁹ u Ministarstvu finansija je uspostavljen Odjel za internu reviziju, kao zajednička jedinica za internu reviziju 107 budžetskih korisnika i devet općina na području Kantona. U Odjelu je sistematizovano pet radnih mjesta, od kojih su popunjena četiri (pomoćnik ministra za internu reviziju i tri stručna savjetnika – interna revizora). Usvojen je Strateški plan i program rada Odjela za internu reviziju za period 2023–2025. godine i Godišnji plan i program rada za 2023. godinu.

Godišnjim planom i programa rada za 2023. godinu planirano je obavljanje 16 revizija, a izmjenama i dopunama Plana broj planiranih revizija je smanjen na 11. Razlog smanjenog broja revizija je zbog dvije vanredne revizije po zahtjevu Vlade i nalogu ministrice finansija, kao i duže odsustvo jednog internog revizora zbog bolesti. U 2023. godini obavljeno je 14 revizija i dvije vanredne revizije. Internim revizijama su obuhvaćeni procesi: revizija internih kontrola između Ministarstva pravosuđa i uprave i sedam korisnika razdjela 13 (općinski sudovi, kantonalni sud, kantonalno tužilaštvo i pravobranilaštvo), revizija plaća i naknada troškova zaposlenih (Skupština, Stručna služba Skupštine, općinski sudovi, kantonalni sud, kantonalno tužilaštvo i pravobranilaštvo), nabavka opreme (službe koje je osnovala Vlada i sve kantonalne uprave) nabavka kompjuterske opreme (stručna služba Skupštine i sva ministarstva i uprave), blagajničko poslovanje (Ministarstvo finansija) i prekovremeni rad (svi budžetski korisnici).

Godišnji izvještaj interne revizije za 2023. godinu dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija i Vladi Kantona, koja ga je usvojila Zaključkom od 18. 4. 2024. godine.

Prevenција korupcije

Vlada je 25. 6. 2021. godine usvojila Strategiju za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije i Akcioni plan za provođenje Strategije za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije SBK za period 2021-2025. godine. Tim za sprečavanje korupcije čini devet članova iz ministarstava, a zadaci tima utvrđeni su rješenjem o njegovom imenovanju koji je donijela Vlada Kantona.

Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Vlade za sprečavanje korupcije i radu Tima Vlade za sprečavanje korupcije za 2023. godinu, Vlada je usvojila 22. 2. 2024. godine.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Prema izvještaju o realizaciji Akcionog plana, u izvještajnom periodu su sva ministarstva u velikoj mjeri realizovala postavljene ciljeve i zadatke, te su sve institucije u nadležnosti ministarstava, realizovale svoje obaveze iz akcionih planova. Jedna od aktivnosti iz Akcionog plana je bila izrada vlastitih akcionih planova i planova integriteta, koje je većina organa/institucija izradila do kraja godine. Tokom godine, vršena je koordinacija između svih subjekata obuhvaćenih Akcionim planom, saradnja i koordinacija sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, kao i obuke uz pomoć i podršku Misije OSCE-a u BiH.

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta i plana rada

Budžet Srednjobosanskog kantona za 2023. godinu¹⁰ (u daljem tekstu: Budžet) Skupština je usvojila 20. 1. 2023. godine u iznosu od 305.716.899 KM, zajedno sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2023. godinu (u daljem tekstu: Zakon o izvršavanju Budžeta). Dakle, Budžet nije donesen u roku koji je utvrđen Zakonom o budžetima u FBiH (31. 12. 2022. godine).

Izmjene i dopune Budžeta¹¹ u iznosu od 334.852.149 KM usvojene su 27. 6. 2023. godine. Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su prihodi u iznosu od 293.135.112 KM, primici od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 60.000 KM, te raspored akumuliranog suficita iz prethodnog perioda u iznosu od 41.657.037 KM. Rashodi su planirani u iznosu od 308.091.711 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava od 25.203.338 KM i izdaci za otplate dugova od 1.557.100 KM. Napominjemo, da su u okviru rashoda planirana sredstva za izmirenje dijela dospjelih obaveza po osnovu izvršnih sudskih odluka u iznosu od 2.099.200 KM i po osnovu vansudskih nagodbi u iznosu od 500.000 KM.

U skladu s članom 19. Zakona o izvršavanju Budžeta, odlukama Vlade Budžet je uvećan za 539.082 KM (vlastiti prihodi, donacije, transferi, namjenski prihodi i primici koji nisu planirani u Budžetu), te je iznosio 335.391.231 KM. Nakon donošenja izmjena i dopuna Budžeta izvršene su preraspodjele unutar budžetskih korisnika u ukupnom iznosu od 8.121.777 KM, te između budžetskih korisnika u ukupnom iznosu od 5.093.462 KM.

Na prijedlog Ministarstva finansija, Vlada Kantona je 2. 6. 2022. godine donijela Smjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2023-2025. godina, a 23. 6. 2022. godine i Dokument okvirnog budžeta 2023-2025. godina. Nacrt budžeta Ministarstvo finansija je dostavilo Vladi 15. 11. 2023, iako je rok bio 31. oktobar. Prema obrazloženju odgovorne osobe, Federalno ministarstvo finansija je 9. 11. 2022. godine dostavilo revidirane projekcije prihoda za 2022. godinu i period 2023. - 2025. godina, a koje moraju biti usklađene sa Budžetom. Vlada Kantona je utvrdila Nacrt budžeta 17. 11. 2022. godine i dostavila ga Skupštini 18. 11. 2022. godine. Skupština je prihvatila Nacrt budžeta 21. 12. 2022. godine, kada je donijela i Odluku o privremenom finansiranju potreba Kantona za period januar-mart 2023. godine.

Na osnovu Zakona o kantonalnom uredu za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije, Zakona o dopunama Zakona o organiziranju i djelokrugu kantonalnih tijela i drugih tijela kantonalne uprave i Zakona o državnoj službi Kantona Središnja Bosna, koji su na prijedlog Vlade prošli nacrtu proceduru Skupštine, u Budžetu za 2023. godinu odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 740.000 KM za tri nova korisnika: Kantonalni ured za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije, Kantonalna agencija za državnu službu i Kantonalni odbor za žalbe. Izmjenama i dopunama Budžeta, rashodi i izdaci odobreni za ove budžetske korisnike su umanjeni za 500.000 KM jer nije završena procedura osnivanja navedenih institucija.

¹⁰ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 2/23

¹¹ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 8/23

S obzirom na to da još uvijek nije završena procedura osnivanja navedenih institucija, te da shodno tome nije ni podnesen zahtjev Ministarstvu finansija za njihov upis u Registar budžetskih korisnika Kantona, ove institucije nisu utvrđene kao budžetski korisnici i ne mogu im se odobravati sredstava u Budžetu Kantona. Zbog navedenog, Budžet nije sačinjen u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, jer su u njegovom posebnom dijelu iskazani rashodi i izdaci za institucije koje nisu budžetski korisnici.

Shodno članu 20. Zakona o izvršavanju Budžeta Ministarstvo finansija može, na obrazloženi zahtjev budžetskoga korisnika, jedanput tromjesečno donijeti rješenje o preraspodjeli rashoda i izdataka budžetskoga korisnika, a najviše do 10% ukupno odobrenih rashoda i izdataka za tog budžetskog korisnika na godišnjem nivou. Članom 59. Zakona u FBiH utvrđeno je da uz zahtjev za preraspodjelu odobrenih sredstava, budžetski korisnik mora priložiti odgovarajuću dokumentaciju na osnovu koje se Ministarstvu finansija daju na uvid razlozi za dodatnim sredstvima na budžetskoj stavci koja se povećava do kraja godine, odnosno razlozi za smanjenje odobrenih budžetskih stavki.

Revizijom smo utvrdili da su pojedinim budžetskim korisnicima rješenjima ministrice finansija odobravane preraspodjele unutar budžetskog korisnika više puta tromjesečno, kao i nakon budžetske godine (do početka marta 2024 godine), ali da su ukupne preraspodjele bile do 10% odobrenih rashoda i izdataka za tog budžetskog korisnika.

Nakon izmjena i dopuna Budžeta, rješenjima Ministarstva finansija odobrene su preraspodjele rashoda i izdataka Ministarstvu obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta u oktobru i decembru 2023. godine, te dvije preraspodjele u januaru 2024. godine u ukupnom iznosu od 2.112.600 KM (9% njegovih rashoda i izdataka odobrenih Budžetom). U zahtjevu za preraspodjelu sredstava u iznosu od 924.000 KM iz decembra 2023. godine, između ostalog, kao obrazloženje za povećanje budžetske pozicije kapitalnih transfera navedeno je nedovoljno planiranje sredstava na poziciji kapitalnih transfera. **Preraspodjelom su uvećane pozicije kapitalnih transfera koje Budžetom koji je Skupština usvojila prvobitno nisu ni bile planirane, a uz zahtjev nije priložena odgovarajuća dokumentacija kojom se daju razlozi za povećanje ili smanjenje budžetskih stavki. S obzirom na to da nije izvršena preraspodjela između Budžetom odobrenih stavki, kao i da su preraspodjele vršene tokom 2024. godine, nije postupljeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.** Imajući u vidu da kapitalni transferi kod Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta nisu predviđeni Budžetom, već je izvršena preraspodjela sa kapitalnih izdataka, način izvršavanja ovog transfera nije uređen Zakonom o izvršavanju Budžeta (tačka 6.1.2.4 Izvještaja).

U Posebnom dijelu Budžeta sadržani su rashodi i izdaci za institucije koje nisu utvrđene kao budžetski korisnici. Preraspodjele sredstava vršene su između budžetskih stavki koje nisu Budžetom odobrene, ali i tokom 2024. godine. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Skupština je 15. 9. 2021. godine usvojila Strategiju razvoja Srednjobosanskog kantona za period 2021–2027. godine. Ova Strategija predstavlja polazni dokument i podlogu za izradu sektorskih strategija, dokumenta okvirnog budžeta, budžeta i programa javnih investicija Kantona, programa rada Vlade za mandatno razdoblje, trogodišnjeg plana rada ministarstava i drugih tijela i godišnjeg programa rada Vlade. Napominjemo da sektorske strategije još uvijek nisu donesene.

Shodno članu 10. Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH¹² proces trogodišnjeg planiranja rada započinje izradom smjernica za trogodišnje planiranje koje usvaja vlada kantona najkasnije do sredine mjeseca februara u godini koja prethodi periodu trogodišnjeg planiranja i izrade dokumenta okvirnog budžeta i programa javnih investicija, te se primjenjuju u kantonalnom organu uprave radi izrade trogodišnjeg plana.

Smjernice za trogodišnje planiranje rada Kantona za period 2023.-2025. godina, Vlada je donijela tek 9. 3. 2023. godine, iako je rok bio februar prethodne godine. Revizijom smo utvrdili da većina kantonalnih organa uprave nisu sačinili trogodišnje planove rada

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 74/19 i 2/21

Shodno navedenom, konstatujemo da Smjernice o trogodišnjem planiranju na nivou Kantona nisu usvojene u utvrđenom roku, niti su svi kantonalni organi uprave sačinili trogodišnji plan rada za period 2023-2025, kako je to propisano odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.

Skupština je donijela Program rada za 2023. godinu 15. 3. 2023, kada je prihvatila i Program rada Vlade za 2023. godinu.

Preporuke:

- *posebni dio budžeta treba da sadrži plan rashoda i izdataka budžetskih korisnika upisanih u Registar budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;*
- *preraspodjele sredstava unutar budžetskih korisnika vršiti na način propisan Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona;*
- *smjernice o trogodišnjem planiranju usvajati u utvrđenom roku, a trogodišnje planove rada treba da donose svi kantonalni organi uprave, kako je to propisano Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.*

5.2 Izvještavanje

Izvještaj o radu Vlade za 2023. godinu Skupština je prihvatila 3. 4. 2024, kada je razmatran i prihvaćen i Izvještaj o korištenju sredstava Tekuće rezerve za 2023. godinu.

Izvještaj o izvršenju Budžeta Kantona za 2023. Skupština je prihvatila 28. 6. 2024. godine. Izvještaj je sačinjen u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

6. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo finansija sačinilo je konsolidovane godišnje izvještaje za Budžet Kantona i u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH dostavilo ih Federalnom ministarstvu finansija u utvrđenom roku. Većina budžetskih korisnika sačinila je godišnje finansijske izvještaje sa kašnjenjem, zbog čega nisu u utvrđenom roku dostavljeni Finansijsko-informatičkoj agenciji i Ministarstvu finansija.

Uz konsolidovane i pojedinačne godišnje računovodstvene izvještaje sačinjene su analize iskaza, u kojima je obrazloženo izvršenje budžeta u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Revizijom smo utvrdili da se većina budžetskih korisnika nije pridržavala ni rokova za dostavljanje periodičnih finansijskih izvještaja. Određeni budžetski korisnici nisu sačinjavali izvještaje o namjenskom utrošku transfera na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, s obzirom na to da pismena obrazloženja ne sadrže informacije o namjenskom utrošku sredstava ili razlozima za neutrošena sredstva.

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH poslovne knjige se zaključuju poslije knjiženja svih poslovnih promjena i obračuna na dan završetka poslovne godine najkasnije do roka za dostavljanje finansijskih izvještaja.

Glavna knjiga Trezora nije zaključena do roka za dostavljanje finansijskih izvještaja, zbog čega većina budžetskih korisnika nije sačinila u roku godišnje finansijske izvještaje i dostavila ih nadležnim institucijama. Također, budžetski korisnici se nisu pridržavali rokova za izradu periodičnih finansijskih izvještaja, a u pojedinim slučajevima obrasci za izvještavanje o transferima nisu sačinjeni na propisan način. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *potrebno je da se budžetski korisnici pridržavaju rokova izrade godišnjih i periodičnih finansijskih izvještaja, te da obrasce za izvještavanje o transferima sačinjavaju u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu iskazani su prihodi i primici u iznosu od 297.036.891 KM. Njihovu strukturu čine: prihodi od poreza (254.404.481 KM), primljeni transferi i donacije (24.929.924 KM), neporezni prihodi (17.628.754 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (73.732 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza iskazani su u iznosu od 254.404.481 KM. Prema strukturi, najznačajniji su prihodi od indirektnih poreza (184.806.244 KM), poreza na dobit preduzeća (37.477.458 KM), poreza na dohodak (30.872.318 KM) i poreza na imovinu (1.163.283 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Kantona.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani u iznosu od 17.628.754 KM, odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (11.607.492 KM), novčane kazne (4.708.236 KM), prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine (1.306.681 KM) i druge tekuće prihode (6.345 KM).

6.1.1.2.1 Prihodi od koncesija

U okviru prihoda od poduzetničkih aktivnosti i imovine iskazani su prihodi od koncesija u iznosu od 1.082.472 KM, od čega kod Ministarstva privrede 581.717 KM, a kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 500.755 KM.

U skladu sa Zakonom o koncesijama,¹³ naknade za koncesije predstavljaju prihod Kantona i općina na čijem se području predmet koncesije nalazi, a raspoređuju se u omjeru 60% općini i 40% Kantonu. Nadzor nad ispunjavanjem obaveza plaćanja naknade za koncesiju, kao i nadzor nad radom koncesionara, u nadležnosti je Kantona.

Prema podacima o raspodjeli javnih prihoda na korisnike (B-2 obrazac) prihodi od koncesija ostvareni su u iznosu od 3.100.535 KM, od čega je Kantonu raspoređeno 1.215.579 KM, općinama 1.823.368 KM i Kantonu Sarajevo 61.588 KM.¹⁴

Za dio prihoda koji pripada Kantonu, nadležna ministarstva (Ministarstvo privrede i Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva) pripremaju programe utroška, koje usvaja Vlada Kantona. Shodno tome, oni imaju tretman namjenskih prihoda i priznaju se pri utrošku sredstava. Neurošeni dio prihoda iskazan je na vremenskim razgraničenjima. Detaljnije o aktivnostima na naplati potraživanja po osnovu naknada od koncesija opisano je u tački 6.2.1.2 Izvještaja.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 24.929.924 KM, a najvećim dijelom odnose se na primljene tekuće transfere od ostalih nivoa vlasti (24.256.753 KM) i kapitalne transfere od ostalih nivoa vlasti (327.181 KM).

U okviru primljenih tekućih transfera od drugih nivoa vlasti najznačajniji su primljeni transferi od Federalnog ministarstva finansija u svrhu finansijske pomoći Kantonu (22.278.273 KM) i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za civilne žrtve rata (1.682.406 KM).

¹³ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 8/09, 6/13, 9/15, 7/20, 10/21 i 14/23

¹⁴ Po osnovu koncesijskog ugovora za eksploataciju dolomita zaključenog sa Baumit Kamen d.o.o. Sarajevo za eksploatacijsko polje „Plješevac“ koje se nalazi jednim dijelom i na području Kantona Sarajevo.

Odlukom o raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2023. godinu od 19. 5. 2023. godine, Kantonu su odobrena sredstva u iznosu od 22.278.273 KM za provođenje strukturalnih reformi i finansiranje/sufinansiranje infrastrukturnih projekata u omjeru 50%:50%. Ugovor o dodjeli pomoći zaključen je 27. 6. 2023. godine sa Federalnim ministarstvom finansija, kojim se Kanton obavezao da će sredstva namjenski utrošiti i dostaviti izvještaj o utrošku najkasnije do 31. 12. 2024. godine. Vlada Kantona je donijela Plan investiranja dodijeljenih sredstava, a sredstva su u cijelosti utrošena u 2023. godini.

Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava odobrenih Kantonu iz Budžeta FBiH u 2022. godini dostavljen je 20. 12. 2023. godine Federalnom ministarstvu finansija, prema kojem je provođenje strukturalnih reformi utrošeno 11.971.909 KM, a za infrastrukturne projekte 12.023.717 KM.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 297.941.326 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi (184.131.469 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (55.083.370 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (30.865.116 KM), kapitalni transferi (16.029.175 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (10.511.936 KM), izdaci za otplatu dugova (1.055.747 KM) i izdaci za kamate (264.513 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih u iznosu od 167.560.120 KM, čine bruto plaće i naknade plaće, te naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 141.723.405 KM. Obračun plaća i naknada plaća vrši se na osnovu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona,¹⁵ Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Srednjobosanskog kantona,¹⁶ Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH¹⁷ i kolektivnih ugovora.

Članom 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹⁸ propisano je da će se kantonalnim zakonom propisati koeficijenti za izabrane dužnosnike, nosioce izvršnih funkcija i savjetnike, s tim da se ne mogu utvrditi veći koeficijenti od onih utvrđenih u članu 9. ovog Zakona. Ovim Zakonom je za nosioce izvršnih funkcija – ministre, utvrđen koeficijent 9, a Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona za ministre je utvrđen koeficijent 9,3. **S obzirom na to da je Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona propisan veći koeficijent za ministra, on u tom dijelu nije usklađen sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.**

Zakonom o izvršavanju Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2023. godinu utvrđen je bod za obračun plaće u visini od 1, te osnovica za obračun plaće svih budžetskih korisnika, osim nosilaca pravosudnih funkcija, u visini od 363 KM koja je bila u primjeni od januara do juna, i u visini od 385 KM od jula do decembra.

Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH¹⁹ popisano je da se visina i način ostvarivanja plaća, naknada, dodataka na platu, koeficijenta i platnih razreda policijskih službenika kantona utvrđuju u skladu sa kantonalnim propisima koji će sadržavati načela iz člana 4. ovog zakona i biti usklađen sa članom 3. stav (2) i članovima 6., 7. i 9. ovog zakona. Kanton će svojim propisom propisati koeficijente za radna mjesta, s tim da osnovna plaća za ista ili slična radna mjesta u kantonu ne može prijeći 90% od plaće za takva radna mjesta na federalnom nivou. Osnovnu plaću policijskog službenika određuje osnovica za obračun plaće pomnožena sa koeficijentom platnog razreda iz člana 9. navedenog Zakona i iznos povećanja ostvaren po osnovu radnog staža.

¹⁵ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 2/12, 3/12, 5/14, 7/14, 12/15, 15/17, 2/19 i 5/24

¹⁶ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 11/11, 5/14 i 6/19

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 72/05, 22/09, 55/13 i 61/22

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10

Osnovica za obračun plaće na federalnom nivou u 2023. godini je bila 385 KM. Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika Kantona propisani su isti koeficijenti kao i Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH. **S obzirom na to da su koeficijenti za obračun plaća policijskih službenika u Kantonu usklađeni s koeficijentima koji su utvrđeni federalnim Zakonom, a da je tokom 2023. godine osnovica za obračun plaća (363 KM od januara do juna i 385 KM od jula do decembra) u Kantonu prelazila 90% osnovice na federalnom nivou (346,50 KM), osnovna plaća za ista ili slična radna mjesta je prelazila 90% od plaće za takva radna mjesta na federalnom nivou, što nije u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH.**

Najviša osnovna neto plaća (bez minulog rada) u decembru 2023. godine iznosila je 5.036 KM, a najniža 900 KM.

Odlukom o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena u kantonalnim organima državne službe²⁰ utvrđeno je radno vrijeme i raspored radnog vremena u kantonalnim organima državne službe (ministarstvu, upravi, upravnoj ustanovi, službi, uredu, kabinetu i sl.), a primjenjuje se i na zaposlenike u sudovima, Kantonalnom tužilaštvu i pravobranilaštvu. Radno vrijeme počinje u 8:00 a završava u 16:00 sati, a četvrtkom u 18:30. Sedmično radno vrijeme od 40 sati raspoređuje se na pet radnih dana. Odmor zaposlenika u toku radnog dana traje 30 minuta i ne uračunava se u radno vrijeme. Puno radno vrijeme od 40 sati sedmično je propisano i Zakonom o radu. **Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da su pojedini budžetski korisnici (Kantonalno pravobranilaštvo, Ministarstvo privrede, Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova, Kantonalna uprava za šumarstvo) donijeli interne akte koji nisu usklađeni sa Odlukom o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena u kantonalnim organima državne službe, kao ni Zakonom o radu, s obzirom na to da su propisali radno vrijeme od 8:00 do 16:00 koje se raspoređuje na pet radnih dana.**

Odredbama Zakona o radu²¹ i Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu²² propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalog, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. **Uvidom u dokumentaciju, na bazi uzorka, utvrdili smo da u toku 2023. godine budžetski korisnici (Kantonalno pravobranilaštvo, Ministarstvo privrede, Kantonalna uprava za šumarstvo, Stručna služba Vlade, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo zdravstva i socijalne politike, Kantonalni zavod za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa, Kantonalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove, Kantonalna uprava za civilnu zaštitu i Kantonalni arhiv) nisu vodili evidencije o radnom vremenu za zaposlenike, što nije u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 25.836.715 KM, a odnose se na: naknadu za topli obrok (13.966.174 KM), naknadu za prevoz na posao i sa posla (4.561.751 KM), regres za godišnji odmor (3.342.996 KM), jednokratnu novčanu pomoć (2.134.400 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (1.114.565 KM), pomoć u slučaju smrti (461.255 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (210.129 KM), naknadu za odvojeni život (30.373 KM) i pomoć u slučaju teže invalidnosti (15.072 KM).

Obračun i isplata naknada troškova zaposlenih vrši se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona, Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika Srednjobosanskog kantona, Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH, Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće i dodatku na plaću,²³ Uredbom o načinu ostvarivanja prava na naknade i dodatke na plaću policijskih službenika Srednjobosanskog kantona,²⁴ Uredbom o naknadama sudija i tužilaca u pravosudnim institucijama u Srednjobosanskom kantonu²⁵ i kolektivnim ugovorima.

²⁰ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 7/05 i 9/06

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18, 44/22 i 39/24

²² „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

²³ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 3/12, 5/12, 10/14, 2/18, 2/19, 5/22 i 6/22

²⁴ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 14/11, 10/14, 9/19, 5/22

²⁵ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 3/23

Odlukom Vlade o izdvajanju sredstava u skladu sa Uredbom o isplati pomoći od strane poslodavca i isplati jednokratne pomoći za 2023. godinu²⁶ od 11. 1. 2024. godine, a shodno Uredbi o isplati pomoći od strane poslodavca,²⁷ osigurana su sredstva iz Budžeta za 2023. godinu u svrhu isplate jednokratne novčane pomoći zaposlenicima organa uprave i drugih organizacija koji platu primaju putem Jedinstvenog računa Trezora Kantona, isključujući izabrane dužnosnike i nosioce izvršnih funkcija. Ova naknada je isplaćena 23. 1. 2024. godine u visini od 400 KM po zaposleniku, svim zaposlenicima koji su bili u radnom odnosu na 31. 12. 2023. godine. Sredstva za ovu namjenu nisu bila planirana, već su naknadno osigurana Odlukom Vlade o preraspodjeli sredstava između budžetskih korisnika (u januaru 2024. godine). Konstatujemo da su odluke Vlade o preraspodjeli i izdvajanju sredstava u svrhu isplate jednokratne novčane pomoći donesene nakon isteka budžetske godine na koju se odnose.

Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona propisan je koeficijent 9,3 za nosioce izvršnih funkcija, zbog čega nije usklađen sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Koeficijenti za obračun plaća policijskih službenika u Kantonu usklađeni su s koeficijentima koji su utvrđeni federalnim Zakonom, a tokom 2023. godine osnovica za obračun plaća u Kantonu prelazila je 90% osnovice na federalnom nivou. Shodno navedenom, osnovna plaća za ista ili slična radna mjesta u Kantonu je prelazila 90% od plaće za takva radna mjesta na federalnom nivou, što nije u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH.

Interni akti o rasporedu radnog vremena kod pojedinih budžetskih korisnika nisu usklađeni sa Odlukom o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena u kantonalnim organima državne službe i Zakonom o radu, s obzirom na to da propisuju radno vrijeme koje je manje od 40 sati sedmično (preporuka data u tački 4. Izvještaja). Također, evidencije o radnom vremenu kantonalnih organa državne službe u toku 2023. godine nisu bile uspostavljene ili ne sadrže sve potrebne podatke, što nije u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Preporuke:

- **Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona uskladiti sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH u dijelu koeficijenta za nosioce izvršnih funkcija, te osigurati da osnovna plaća za policijske službenike ne prelazi 90% od plaće za ista ili slična radna mjesta na federalnom nivou kako je to propisano Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH;**
- **uspostaviti evidencije o radnom vremenu zaposlenika, u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge u iznosu od 30.865.115 KM, najvećim dijelom odnose se na: ugovorene i druge posebne usluge (10.870.067 KM), izdatke za energiju (8.329.050 KM), izdatke za usluge prevoza i goriva (4.785.291 KM), komunikaciju i komunalne usluge (2.430.512 KM), nabavku materijala i sitnog inventara (1.661.445 KM) i tekuće održavanje (1.353.727 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge najvećim dijelom čine: izdaci za volonterski rad (2.037.728 KM), izdaci za poreze i doprinose na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada (1.971.476 KM), izdaci za hardverske i softverske usluge (1.080.805 KM), izdaci za specijalizaciju i školovanje (945.702 KM), ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti (928.988 KM), izdaci za rad komisija (670.857 KM) i izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima (460.676 KM).

²⁶ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 5/24

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 96/23

Izdaci za volonterski rad najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta (571.845 KM), Ministarstvo zdravstva i socijalne politike (384.682 KM), Ministarstvo privrede (242.734 KM), Ministarstvo unutrašnjih poslova (230.049 KM), Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (178.275 KM) i Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova (169.915 KM). Ovi izdaci iskazani su po osnovu stručnog osposobljavanja volontera bez zasnivanja radnog odnosa u kantonalnim organima uprave na period od jedne godine na osnovu javnog poziva.

Izdaci za specijalizaciju i školovanje najvećim dijelom iskazani su kod Ministarstva unutrašnjih poslova (911.870 KM), a odnose se na obuku kadeta osnovne policijske obuke za čin „policajac“ na policijskoj akademiji. Ugovorom o međusobnim pravima i obavezama Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva unutrašnjih poslova Srednjobosanskog kantona od 16. 11. 2023. godine, ugovorena je obuka 134 kadeta, u trajanju od sedam mjeseci. Obuka kadeta na Policijskoj akademiji počinje 22. 1. 2024. godine, a Federalno ministarstvo se obavezalo da će fakturu za troškove obuke ispostaviti Ministarstvu u toku od 30 dana od dana početka obuke. Faktura u iznosu od 911.870 KM je ispostavljena 19. 2. 2024. godine, kako je to i ugovoreno. **Revizijom smo utvrdili da je Ministarstvo ove izdatke u iznosu od 911.870 KM evidentiralo u 2023. godini na osnovu zaključenog ugovora, iako je obuka počela i faktura ispostavljena u narednoj godini.** U toku 2024. godine je zaključen aneks ugovora, kojim je smanjen broj kadeta na 131 i ispostavljeno knjižno odobrenje na iznos 20.415 KM, te drugi aneks kojim je umanjena cijena obuke za 235.800 KM s obzirom na to da nisu obezbijeđene uniforme za kadete. Na osnovu zahtjeva izdato je Rješenje o povratu u iznosu od 235.800 KM. **Ovakav način priznavanja rashoda nije u skladu sa članovima 4. i 76. Zakona o budžetima u FBiH, kojima je propisano da se izvršavanje budžeta zasniva na načelu jedne godine i da se izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno od plaćanja. Ovo je imalo za posljedicu da su izdaci za specijalizaciju i školovanje i razgraničeni rashodi više iskazani za 911.870 KM (preporuka data u tački 6.1.2.5 Izvještaja).**

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad najznačajniji su kod ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja (683.449 KM), a najvećim dijelom su se odnosili na angažman za redovnu nastavu zaključivanjem ugovora o djelu za nastavnu godinu 2022/2023 i 2023/2024. Revizijom smo utvrdili da su pojedini budžetski korisnici, uz saglasnost Vlade, zaključivali ugovore o djelu za obavljanje poslova koji su najvećim dijelom sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji: Kantonalni zavod za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa (25.800 KM) za poslove pomoćnika direktora za urbanizam i prostorno planiranje, stručnog savjetnika za zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa, prostornog planiranja i uspostave baze podataka iz oblasti prostornog planiranja; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (22.671 KM) za poslove stručnog savjetnika za upravno-pravno rješavanje u odjelu šumarstva i vodoprivrede, nadzora veterinarske inspekcije; Ministarstvo unutrašnjih poslova (21.541 KM) za obavljanje poslova održavanja čistoće, višeg referenta za poslove veze i kriptozastite, izdavanje ličnih dokumenata; Služba za zajedničke poslove (16.500 KM) za poslove održavanja čistoće; Kantonalna uprava za braniocce (12.000 KM) za poslove evidencije i pisarnice u postupku revizije prvostepenih rješenja; Ministarstvo obrazovanje, nauke, mladih, kulture i sporta (10.400 KM) za poslove sudjelovanja u izradi ekonomsko-finansijskih analiza, statističkih izvještaja i analiza.

Izdaci za rad komisija najvećim dijelom iskazani su kod: Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta u iznosu od 228.910 KM (polaganje vozačkih ispita, organizovanje i provedbu pripremne nastave i ispita za sticanje zvanja instruktora vožnje motornih vozila); Ministarstva unutrašnjih poslova u iznosu od 69.980 KM (ured za pritužbe javnosti, komisija za obuku i osposobljavanje za pravilno rukovanje, držanje i nošenje oružja, disciplinska komisija za policijske službenike, policijski odbor); Ministarstva zdravstva i socijalne politike u iznosu od 47.216 KM (polaganje stručnih ispita, provođenje postupka revizije i spisa predmeta Centra i službi za socijalni rad); Kantonalne uprave za civilnu zaštitu u iznosu od 29.782 KM (polaganje ispita za profesionalnog i dobrovoljnog vatrogasca i protivpožarnu zaštitu); Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u iznosu od 19.481 KM (ekonomsko-socijalno vijeće, komisija za koncesije).

U odabranom uzorku utvrdili smo da obračun naknada zaposlenicima, po osnovu angažmana u komisijama, u iznosu od najmanje 64.705 KM nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak²⁸ i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,²⁹ kao i odredbama Zakona o doprinosima³⁰ i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa,³¹ zbog čega nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi. Napominjemo da je navedenim propisima utvrđeno da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti. Shodno tome, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama Zakona o doprinosima i Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima odnose se na stalno mjesečno novčano primanje zastupnika za povećane materijalne troškove (paušal) i druge novčane naknade (prisustvo sjednici Skupštine, kluba, kolegiju, rad u radnim tijelima) za zastupnike koji nisu profesionalci u Skupštini i vanjske članove radnih tijela. Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona propisano je pravo na paušal, koji ne može biti veći od četiri osnovice za obračun plaće, kao i da se iznos paušala utvrđuje odlukom Administrativne komisije. Odlukom o visini paušala i drugih naknada³² utvrđen je paušal u neto iznosu tri osnovice za obračun plaća. Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH propisan je paušal koji ne može biti veći od dvije osnovice, a prema Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona ne može biti veći od četiri osnovice za obračun plaće.

Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu, u iznosu najmanje od 108.912 KM, za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti budžetskih korisnika koji su sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, i koji su se obavljali u kontinuitetu. Za obavljanje poslova koji su sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji se obavljaju u kontinuitetu izvršio se angažuju u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH,³³ Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH³⁴ i Zakona o radu.

Obračun naknada zaposlenicima, po osnovu angažmana u komisijama, u iznosu od najmanje 64.705 KM, nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti, zbog čega nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi, kako je utvrđeno odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.

Preporuke:

- ***angažovanje izvršilaca za obavljanje poslova utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Zakona o radu;***
- ***poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.***

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi planirani su u iznosu od 64.640.692 KM, a realizovani u iznosu od 55.083.370 KM. Struktura tekućih transfera je sljedeća: transferi pojedincima (23.660.445 KM), tekući transferi drugim nivoima vlasti (11.787.347 KM), tekući transferi neprofitnim organizacijama (8.487.212 KM), subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima (7.239.743 KM), subvencije javnim preduzećima (867.754 KM) i drugi tekući rashodi (3.040.869 KM).

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21, 20/22, 57/22 i 5/23

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21 i 6/23

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21 i 6/22

³² „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 3/12, 14/16 i 4/19

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12, 99/15 i 9/17

³⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05, 45/10 i 103/21

Zakonom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da budžetski korisnici realizuju tekuće transfere na osnovu programa utroška koje usvaja Vlada na prijedlog budžetskog korisnika, odluka i kriterija koje donosi Vlada, te kantonalnih propisa. Bitni elementi programa utroška sredstava, koje su budžetski korisnici dužni predložiti Vladi, jesu naziv i svrha programa, kriteriji raspodjele sredstava, te iznos i izvor sredstava.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti najvećim dijelom iskazani su kod Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta (5.237.151 KM), Ministarstva zdravstva i socijalne politike (3.040.000 KM), Ministarstva privrede (982.500 KM) i Kantonalne uprave za braniocce (974.119 KM).

Tekući transferi drugim nivoima vlasti **Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta** najvećim dijelom odnose se na sufinansiranje visokog školstva i stipendiranje (2.213.067 KM), transfer osnovnim muzičkim školama kojima je Kanton osnivač (1.426.999 KM) i transfer za predškolsko obrazovanje (683.997 KM).

Zakonom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da se sredstva za sufinansiranje osnovnih muzičkih škola kojima je Kanton osnivač koriste na osnovu kriterija koje, na prijedlog Ministarstva, utvrdi Vlada Kantona. Revizijom smo utvrdili da se sredstva za sufinansiranje ovih ustanova odobravaju na osnovu odluka Vlade kroz mjesečne tranše za četiri osnovne muzičke škole. Korisnici transfera izvještavaju Ministarstvo kroz godišnje finansijske izvještaje.

Nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje na koji način je izvršena raspodjela sredstava, odnosno koje kriterije je Ministarstvo primijenilo kako bi sačinilo prijedlog, a Vlada Kantona donijela odluku o raspodjeli. Također, napominjemo da osnovne muzičke škole nisu podnijele zahtjev za upis u Registar budžetskih korisnika, a nije ni preispitano da li ispunjavaju uslove za upis.

Zbog navedenog, raspodjela sredstva za sufinansiranje osnovnih muzičkih škola kojima je Kanton osnivač u iznosu od 1.426.999 KM izvršena je bez prethodno utvrđenih kriterija, što nije u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti **Ministarstva zdravstva i socijalne politike** odnose se na transfere: Zavodu za zdravstveno osiguranje Kantona (2.000.000 KM), Zavodu za javno zdravstvo Kantona (490.000 KM), domovima zdravlja za sufinansiranje materijalnih troškova (300.000 KM) i zdravstvenim ustanovama za sufinansiranje specijalizacije medicinskog osoblja (250.000 KM).

Transfer Zavodu za zdravstveno osiguranje Kantona odobren je, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta, Odlukom Vlade od 27. 7. 2023. godine u iznosu od 2.000.000 KM kao podrška finansijskoj stabilnosti kroz finansiranje materijalnih troškova. Prema Odluci Vlade, sredstva će se koristiti za finansiranje materijalnih troškova primarne (700.000 KM) i sekundarne zdravstvene zaštite (1.300.000 KM). Zavod za zdravstveno osiguranje Kantona je 31. 1. 2024. godine dostavio izvještaj o utrošku sredstva sa pratećom dokumentacijom, prema kojem su sredstva utrošena za odobrene namjene.

Zavodu za javno zdravstvo Kantona odobreno je Odlukom Vlade 450.000 KM u svrhu sufinansiranja rada i 40.000 KM za nabavku vakcina. Zavod je dostavio izvještaje o utrošku sredstava.

Tekući transferi pojedincima su najvećim dijelom iskazani kod Ministarstva zdravstva i socijalne politike (14.738.614 KM), Kantonalne uprave za braniocce (6.590.408 KM), Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (965.116 KM) i Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta (954.007 KM).

Tekući transferi pojedincima **Ministarstva zdravstva i socijalne politike** najvećim dijelom odnose se na isplatu prava korisnicima iz osnova federalnog Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica s djecom³⁵ i Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom,³⁶ a to su prava iz socijalne zaštite (5.273.614 KM), zaštita porodica s djecom (7.082.216 KM) i civilne žrtve rata (2.382.784 KM).

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18

³⁶ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 10/05- prečišćeni tekst, 2/06, 3/18, 9/22 i 4/23

Kantonalna uprava za braniocce realizovala je tekuće transfere pojedincima za egzistencijalnu novčanu pomoć (4.754.312 KM), pomoć za liječenje (774.300 KM), sufinansiranje stambenog zbrinjavanja branilaca (380.000 KM), stipendije školske djece branilaca (376.500 KM), sufinansiranje nabavke ortopedskih pomagala (234.000 KM) i pomoć u slučaju smrti (71.296 KM). Ovi transferi se realizuju na osnovu Zakona o novčanoj egzistencijalnoj naknadi,³⁷ Zakona o dopunskim pravima branilaca,³⁸ pravilnika i programa korištenja sredstava.

Tekući transferi pojedincima **Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** iskazani su po osnovu novčanih podrški pojedincima u skladu sa Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju.³⁹

Tekući transferi pojedincima **Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta** odnose se na: podršku roditeljima djece koja pohađaju vrtiće (363.380 KM), transfere pojedincima za kulturu i nauku (134.700 KM), finansiranje troškova prevoza učenika (225.762 KM) i druge.

Transferi neprofitnim organizacijama su najvećim dijelom iskazani kod Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta (4.200.000 KM), Kantonalne uprave za braniocce (1.592.850 KM) Skupštine (1.026.500 KM) i Ministarstva zdravstva i socijalne politike (585.000 KM).

Transferi neprofitnim organizacijama **Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta** najvećim dijelom odnose se na transfer za sport (1.977.200 KM) i transfer za kulturu (1.381.900 KM).

Programom utroška sredstava za sport utvrđeno je da će se sredstva dodjeljivati na osnovu javnog poziva, te izuzetno na osnovu zahtjeva podnesenih tokom godine. Kriteriji za dodjelu sredstava definisani su javim pozivom, Pravilnikom o kriterijima raspodjele sredstava za sport⁴⁰ i Instrukcijom o vrednovanju i načinu bodovanja projekata izgradnje, rekonstrukcije i opremanja školskih objekata i terena. Na osnovu javnih poziva neprofitnim organizacijama odobrena su sredstva u iznosu od 1.479.600 KM, a na osnovu pojedinačnih zahtjeva korisnika 497.600 KM (od toga iz Tekuće rezerve 10.000 KM). **Revizijom nismo mogli potvrditi da su prilikom bodovanja prijava pristiglih putem javnog poziva primijenjeni utvrđeni kriteriji, niti na koji način je utvrđen odobreni iznos po pojedinačnom zahtjevu, a u pojedinim slučajevima je odobren veći iznos sredstava po zahtjevu u odnosu na tražena sredstva.**

Programom utroška sredstava za oblast kulture utvrđeno je da će se sredstva dodjeljivati na osnovu javnog poziva, te izuzetno na osnovu zahtjeva podnesenih tokom godine. Kriteriji za dodjelu sredstava definisani su javnim pozivom, Pravilnikom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava za programe iz oblasti kulture i Instrukcijom za mjerenje/vrednovanje posebnih kriterija za prihvatljivost projekata/programa iz oblasti kulture. Na osnovu javnih poziva neprofitnim organizacijama odobrena su sredstva u iznosu od 802.900 KM, a na osnovu pojedinačnih zahtjeva korisnika 579.000 KM (od toga iz Tekuće rezerve 25.000 KM). **Uvidom u obrasce za vrednovanje programa/projekata iz oblasti kulture utvrdili smo da je izvršeno bodovanje i utvrđen prijedlog iznosa sredstava u skladu sa Programom i internim aktima. Međutim, za raspodjelu sredstava putem zahtjeva nisu utvrđeni kriteriji u Programu.**

Raspodjela sredstava neprofitnim organizacijama putem javnog poziva za sport u iznosu od 1.479.600 KM nije izvršena uz primjenu utvrđenih kriterija, a za raspodjelu sredstava za kulturu i sport na osnovu zahtjeva korisnika u iznosu od 1.041.600 KM programima utroška nisu ni definisani kriteriji. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama **Skupštine** odnose se na transfer za parlamentarne političke stranke (880.000 KM) i ostalim neprofitnim organizacijama (146.500 KM).

Zakonom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da sredstva za političke stranke i koalicije utvrđene Budžetom raspoređuje Vlada Kantona u skladu sa zakonskim propisima i drugim aktima koji uređuju ovu oblast, na osnovu prijedloga predsjedavajućeg Skupštine i zamjenika predsjedavajućeg Skupštine.

³⁷ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 9/20, 7/22 i 8/23

³⁸ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 7/16 – prečišćeni tekst

³⁹ „Sl. novine FBiH“, br.42/10, 99/19

⁴⁰ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 6/16 i 4/17

Odluku o raspodjeli sredstava parlamentarnim političkim strankama iz Budžeta za 2023. godinu, na prijedlog izabranih dužnosnika zakonodavne vlasti u Kantonu, donijela je Vlada 2. 2. 2023. godine u iznosu od 880.000 KM. Prema Odluci, sredstva se raspoređuju tako da 30% predviđenog iznosa pripada svim parlamentarnim grupama i političkim strankama koje su zastupljene u Skupštini u jednakim iznosima od po 44.000 KM, 60% raspoređuje se srazmjerno broju zastupničkih mjesta, dok se 10% od ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim grupama srazmjerno broju zastupničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Zakonom o finansiranju političkih stranaka⁴¹ utvrđeno je da se političke stranke mogu finansirati iz budžeta kantona. Zakonom o izvršavanju Budžeta nije utvrđen procenat sredstava koja će se odobravati za ove namjene, a vodeći se članom 7. Zakona o finansiranju političkih stranaka, sredstva za finansiranje političkih stranaka ne mogu prelaziti iznos od 0,2% Budžeta. Za finansiranje političkih stranaka koje participiraju u radu Skupštine odobrena su sredstva u iznosu od 880.000 KM, što predstavlja preko 0,26% Budžeta. Uvažavajući činjenicu da su u Budžetu sadržana i neutrošena namjenska sredstva, kao i namjenski primljeni transferi, iznos predviđen za finansiranje političkih stranaka prelazi 0,3% planiranih općih prihoda.

Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima najvećim dijelom iskazane su kod Ministarstva privrede (5.476.452 KM) i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (1.667.190 KM).

U okviru subvencija privatnim preduzećima **Ministarstvo privrede** iskazani su transferi: poticaj privredi (3.480.437 KM), razvoju poduzetništva i pokretanju novih start-up kompanija (702.800 KM) podrška skijalištima i razvoju turizma (400.000 KM) i drugi. Poticaji privredi realizovani su u iznosu od 3.480.437 KM,⁴² od čega 2.657.748 KM putem javnih poziva i 812.689 KM iz interventnih sredstava.

Zakonom o podsticanju razvoja male privrede Srednjobosanskog kantona⁴³ propisano je da Vlada na prijedlog Ministarstva privrede za svaku kalendarsku godinu donosi godišnji program razvoja male privrede najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Programom razvoja male privrede Srednjobosanskog kantona⁴⁴ koji je Vlada usvojila 23. 2. 2023. godine utvrđene su vrste poticaja: sufinansiranje privatnih preduzeća i poduzetnika (u daljem tekstu: poticaji privredi), učešća na sajmovima i izložbama, podrška razvoju poduzetništva i pokretanju novih start-up kompanija, sufinansiranje obnovljivih izvora energije i drugi. Prema Programu, sredstva predviđena za poticaje privredi u iznosu od 3.430.000 KM raspoređuju se putem javnog poziva, a najmanje 20% sredstava dodjeljuje se na zahtjev korisnika – za interventna sredstva i razvojne projekte. Kriteriji za ocjenu prijave putem javnog poziva, kao i kriteriji za interventna sredstva i projekte utvrđeni su Programom.

Javni poziv za odabir privrednih društava, obrtnika, trgovaca na malo i fizičkih lica koja su u procesu registracije novog obrta, za sufinansiranje dijela doprinosa za zapošljavanje novih radnika i za sufinansiranje dijela minimalne neto plaće za radnike koji se već nalaze u radnom odnosu kod poslodavca objavljen je 30. 3. 2023. godine. Uvidom u raspodjelu sredstava putem javnog poziva, na bazi uzorka, nisu utvrđene nepravilnosti.

Uvidom u zapisnike komisije za dodjelu interventnih sredstava privrednim društvima i obrtima utvrdili smo da je na osnovu dostavljenih zahtjeva vršena ocjena četiri kriterija (kvalitet projekta, vrijednost projekta, stepen samofinansiranja i povećanje zaposlenosti). **Bodovanje je izvršeno na osnovu utvrđenih kriterija, koji su uopćeni i nisu razrađeni na podkriterije kako bi bodovanje bilo što objektivnije. Također, nije utvrđena obaveza dostavljanja dokaza o ispunjenosti kriterija koji su bili predmet bodovanja, niti je definisan način utvrđivanja visine sredstava u odnosu na ostvareni broj bodova i traženi iznos sredstava.**

⁴¹ „Sl. glasnik BiH“, br. 95/12 i 41/16

⁴² Od toga 10.000 KM odobreno je iz Tekuće rezerve Vlade

⁴³ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 4/22

⁴⁴ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“ br. 4/23, 6/23, 9/23 i 13/23

Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje je izvršena ocjena kriterija za interventna sredstva i utvrđen konačan iznos odobrenih sredstava po pojedinom zahtjevu. Slijedom navedenog, ne možemo potvrditi da je raspodjela interventnih sredstava za poticaj privredi Ministarstva privrede u iznosu od 812.689 KM izvršena uz primjenu utvrđenih kriterija. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta.

Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima **Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** odnose se na poticaje poljoprivrede realizovane u skladu sa Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, a prema programima utroška sredstava i Uputstvu za ostvarivanje kantonalnih novčanih podrški.

Drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 3.040.869 KM, od čega se na Ministarstvo finansija odnosi 2.636.219 KM, a na Ministarstvo pravosuđa i uprave 404.650 KM.

Na ovoj poziciji kod **Ministarstva finansija** evidentirani su rashodi po osnovu izvršnih sudskih rješenja prema utvrđenom redosljedu prioriteta u skladu sa usvojenim Akcionim planom Vlade (2.050.000 KM) i povrati više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda (586.219 KM). Kod **Ministarstva pravosuđa i uprave** iskazani su rashodi po osnovu vansudskih nagodbi u vezi potraživanja iz radnog odnosa koja su dosuđena pravosnažnim sudskim odlukama zaposlenicima budžetskih korisnika Kantona.

Programom utroška sredstava Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta za oblast kulture i sporta nisu definisani kriteriji za dodjelu sredstava na zahtjev korisnika, niti su utvrđeni kriteriji za sufinansiranje osnovnih muzičkih škola. Zbog navedenog, tekući transferi neprofitnim organizacijama u iznosu od 1.041.600 KM i tekući transferi nižim nivoima vlasti u iznosu od 1.426.999 KM Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta nisu realizovani u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta.

Nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su za raspodjelu sredstava za sport putem javnog poziva Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta za oblast kulture i sporta i interventnih sredstava za poticaj privredi Ministarstva privrede primijenjeni kriteriji utvrđeni usvojenim programima utroška. Zbog navedenog, smatramo da tekući transferi neprofitnim organizacijama u iznosu od 1.479.600 KM Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta i subvencije privatnim preduzećima u iznosu od 812.689 KM Ministarstva privrede nisu realizovani u skladu s usvojenim programima, odnosno na način definisan odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta.

Preporuke:

- *tekuće transfere osnovnim muzičkim školama odobravati na osnovu prethodno utvrđenih kriterija, kako je to propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta, do preispitivanja uslova za upis u Registar budžetskih korisnika;*
- *tekuće transfere za oblast sporta realizovati uz primjenu kriterija utvrđenih programima korištenja sredstava, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona;*
- *programima utroška sredstava za poticaj privrede i za oblast kulture i sporta utvrditi i dosljedno primjenjivati kriterije za dodjelu sredstava na zahtjev korisnika, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.*

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 16.029.175 KM, a odnose se na kapitalne transfere drugim nivoima vlasti (11.683.655 KM), neprofitnim organizacijama (1.676.280 KM), javnim preduzećima (1.377.090 KM), pojedincima (1.262.150 KM) i privatnim preduzećima (30.000 KM).

Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti iskazani su kod Ministarstva zdravstva i socijalne politike (7.590.000 KM), Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih pitanja (2.836.033 KM), Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (606.000 KM),

Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta (560.000 KM) i Kantonalne uprave za geodetske i imovinskopravne poslove (91.622 KM).

Zakonom o izvršavanju Budžeta predviđeno je da se sredstva kapitalnih transfera kod Ministarstva zdravstva i socijalne politike,⁴⁵ Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih pitanja i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva koriste na osnovu programa koje odobri Vlada, na prijedlog resornog ministarstva. Prema Zakonu o izvršavanju Budžeta, bitan dio programa su kriteriji raspodjele sredstava, a odluku o izdvajanju sredstava donosi Vlada Kantona, na prijedlog budžetskog korisnika. Također, propisano je da su ministarstva obavezna osigurati transparentnost i efikasnost upravljanja budžetskim sredstvima u svojim programima utroška.

Kapitalni transferi **Ministarstva zdravstva i socijalne politike** odnose se na transfere javnim zdravstvenim ustanovama za nabavku opreme (7.060.000 KM) i centrima za socijalni rad i općinskim službama socijalne zaštite (530.000 KM). Transfer javnim zdravstvenim ustanovama za nabavku opreme realizovan je na osnovu Programa utroška (5.500.000 KM), odluka Vlade (1.500.000 KM) i iz sredstava primljenog transfera (60.000 KM).

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti⁴⁶ utvrđeno je da kanton osigurava sredstva za vršenje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač, a koji obuhvata investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova - prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti u skladu sa planom i programom mjera zdravstvene zaštite za područje kantona koji utvrđuje vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministra. Odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, koja će biti osnov za planiranje potpora iz kantonalnog budžeta, jednom godišnje donosi vlada kantona, uz usaglašen prijedlog kantonalnog ministra i kantonalnog ministra finansija.

Prema prezentiranoj dokumentaciji Ministarstvo nije sačinilo prijedlog plana i programa mjera za unapređenje zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, niti prijedlog odluke o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investiciono ulaganje i investiciono i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti za 2023. godinu, a koje shodno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, treba da donese Vlada na prijedlog Ministarstva.

Programom utroška sredstava planiranih u Budžetu za nabavku opreme zdravstvenim ustanovama Kantona i njegovim izmjenama predviđena su sredstva iznosu od 5.500.000 KM. U Programu su navedene zdravstvene ustanove sa područja Kantona sa unaprijed utvrđenim pojedinačnim iznosima planiranih sredstava za svaku zdravstvenu ustanovu prema utvrđenoj namjeni. Prema Programu, odluke o izdvajanju sredstava donosi Vlada, na prijedlog nadležnog Ministarstva, a na osnovu Strategije razvoja Kantona 2021.-2027, te zahtjeva zdravstvenih ustanova. Sredstva odobrena odlukama Vlade doznavačavaju se korisnicima na osnovu zaključenog ugovora o korištenju sredstava.

Revizijom smo utvrdili da su sredstva odobrena zdravstvenim ustanovama u iznosima i za namjene predviđene Programom. Sa korisnicima su zaključeni ugovori o korištenju sredstava, kojima je utvrđeni krajnji rokovi za dostavu izvještaja o namjenskom utrošku sredstava.

Programom utroška sredstava nisu definisani kriteriji za raspodjelu sredstava zdravstvenim ustanovama, te on ne sadrži sve propisane elemente utvrđene Zakonom o izvršavanju Budžeta. S obzirom na to da kriteriji nisu utvrđeni i primijenjeni, kapitalni transferi zdravstvenim ustanovama za nabavku opreme u iznosu od 5.500.000 KM nisu realizovani u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta.

Transfer za sufinansiranje projekta „Nabavka opreme i informatizacija javnog zdravstvenog sektora“ (1.500.000 KM) iz Programa javnih investicija Kantona 2023-2025. realizovan je na osnovu odluka Vlade, na prijedlog Ministarstva, kako je to propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta.

⁴⁵ Izuzev transfera zdravstvenim ustanovama za sufinansiranje nabavke opreme i informatizaciju javnog zdravstvenog sistema i transfera centrima za socijalni rad i općinskim službama socijalne zaštite koji se prema Zakonu o izvršavanju Budžeta realizuju na osnovu odluka Vlade, na prijedlog resornog ministarstva

⁴⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13

Odlukama Vlade o izdvajanju sredstava, između ostalih, u periodu 2021-2023. godina odobrena su sredstva u iznosu od po 250.000 KM godišnje za Javnu ustanovu Bolnica Travnik i Hrvatsku bolnicu Dr. fra Mato Nikolić Nova Bila u svrhu sufinansiranja nabavke uređaja za magnetnu rezonancu. Zaključkom Vlade iz 2024. godine naloženo je da navedene zdravstvene ustanove izvrše povrat sredstava koja su im doznačena u proteklom periodu u ukupnom iznosu od 1.500.000 KM. Prema Zaključku, povrat je tražen zbog izmijenjenih okolnosti, jer proces nabavke nije realizovan, zbog čega nadležno Ministarstvo treba da preuzme provođenje nabavke predmetnih uređaja. Zdravstvene ustanove su u martu 2024. godine izvršile povrat sredstava na depozitni račun Kantona.

Pored sredstava odobrenih za sufinansiranje nabavke uređaja za magnetnu rezonancu, odlukama Vlade izdvojena su sredstva i za: domovima zdravlja za nabavku bar kod čitača, računara i računarske opreme neophodne za nastavak informatizacije javnog zdravstvenog sistema (272.000 KM), JU Bolnica za plućne bolesti i tuberkulozu Travnik za sufinansiranje nabavke ultrazvučnog aparata (200.000 KM) i dr. Sa korisnicima sredstava su zaključeni ugovori kojima su regulisana međusobna prava i obaveze. Prema prezentiranoj dokumentaciji većina korisnika je dostavila izvještaje o utrošku sredstava, a određeni korisnici su obavijestili Ministarstvo da sredstva još uvijek nisu utrošena jer su postupci javne nabavke u toku.

Skrećemo pažnju na to da nije donesena odluka o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investiciono ulaganje i investiciono i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti za 2023. godinu, kako je to propisano Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Ovo je imalo za posljedicu da su kapitalni transferi za nabavku medicinske opreme u iznosu od 7.000.000 KM odobreni javnim zdravstvenim ustanovama bez prethodno utvrđenih mjerila.

Kapitalni transferi *Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih pitanja* odnose se na transfere za poticaj povratku prognanika, obnovi i razvoju (4.617.633 KM)⁴⁷ i transfere iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša (1.505.420 KM).⁴⁸ Ovi transferi su najvećim dijelom iskazani na poziciji kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti (2.836.033 KM).

Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele – poticaji povratku prognanika, obnovi i razvoju i njegovom izmjenom predviđena su sredstva iznosu od 4.491.650 KM za finansiranje/sufinansiranje infrastrukturnih projekata, pomoć pojedincima i finansiranje/sufinansiranje neprofitnih organizacija. Kriteriji za raspodjelu sredstava definisani su programom i javnim pozivom. Pravo prijave na javni poziv imale su jedinice lokalne samouprave i mjesne zajednice, javne ustanove i preduzeća, vjerske i kulturne institucije i pojedinci.

Ocjena pristiglih prijava nije vršena, već su svi predloženi projekti nakon pregleda uneseni u bazu nominiranih projekata, sa naznakom koja je dokumentacija dostavljena iz javnog oglasa i prosljeđeni ministru na razmatranje. **Nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su prilikom odabira projekata primijenjeni utvrđeni kriteriji, zbog čega konstatujemo da je vršena samo ocjena formalne ispravnosti pristiglih zahtjeva, ali ne i ocjena ispunjenosti ostalih kriterija.**

Odlukama Vlade, na prijedlog Ministarstva, odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 4.490.911 KM (od toga, općinama je odobreno 1.802.661 KM, pojedincima 1.262.150 KM, javnim neprofitnim organizacijama 1.033.500 KM, javnim preduzećima 362.600 KM i privatnim preduzećima 30.000 KM). Sa korisnicima sredstava su zaključeni sporazumi o realizaciji projekata, kojima su utvrđeni krajnji rokovi za završetak projekata i dostavu izvještaja o utrošku sredstava.

Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele – iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša, usvojen je odlukom Vlade od 9. 2. 2023. godine u iznosu od 1.375.000 KM. Naknadno su odlukama o izvršenju neplaniranih sredstava u Budžetu (namjenskih prihoda za zaštitu okoliša) uvećana raspoloživa sredstva za 105.480 KM.

Osnovni stručni i posebni kriteriji, kao i broj maksimalnih bodova koji nosi svaki od kriterija utvrđeni su programom i javnim pozivom. Prema Programu, ocjenu osnovnih stručnih kriterija vrši komisija (max 50 bodova), a na osnovu posebnih kriterija (max 30 bodova), Vlada na prijedlog ministra donosi odluku

⁴⁷ Iz Tekuće rezerve Vlade odobreno 126.722 KM

⁴⁸ Iz Tekuće rezerve Vlade odobreno 25.000 KM

o raspodjeli i izdvajanju sredstava. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je komisija za stručnu ocjenu izvršila bodovanje pristiglih prijava po osnovnim stručnim kriterijima koji su razrađeni na podkriterije. Bodovanje na osnovu posebnih kriterija izvršio je ministar. **Posebni kriteriji (razvojni kriterij, disperzna raspodjela sredstava i ranija iskustva sa aplikantom) su uopćeni i za njih nisu utvrđeni podkriteriji, niti način njihove primjene, kako bi bodovanje bilo što objektivnije. Također, nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje je utvrđen konačan iznos odobrenih sredstava po pojedinom projektu.**

Vlada je na prijedlog Ministarstva, donijela odluke o izdvajanju sredstava u ukupnom iznosu od 1.480.420 KM (od toga općinama je odobreno 916.650 KM, javnim preduzećima 285.990 KM i neprofitnim organizacijama 277.780 KM). Sa korisnicima sredstava su zaključeni sporazumi o realizaciji projekata namijenjenih za zaštitu okoliša, kojima su utvrđeni krajnji rokovi za završetak projekata i dostavu izvještaja o utrošku sredstava. S obzirom na to da su sredstva korisnicima najvećim dijelom odobrena u zadnjem kvartalu 2023. godine, a krajnji rok za dostavu izvještaja utvrđen do 31. 12. 2024. godine, značajan broj korisnika nije dostavio izvještaje o utrošku sredstava do okončanja revizije.

Prilikom razmatranja zahtjeva za poticaj povratku prognanika, obnovi i razvoju vršena je samo ocjena formalne ispravnosti pristiglih zahtjeva, a nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje je izvršena ocjena posebnih kriterija za dodjelu sredstava namijenjenih za zaštitu okoliša i utvrđen konačan iznos odobrenih sredstava po pojedinom projektu. Slijedom navedenog, ne možemo potvrditi da je raspodjela sredstava kapitalnih transfera Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih pitanja u iznosu od 5.971.331 KM izvršena uz primjenu utvrđenih kriterija. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta.

Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti **Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** odnose se na poticaje vodoprivredi iz sredstava vodnih naknada (516.000 KM) i naknada za koncesije (90.000 KM). Program utroška sredstava ostvarenih od vodnih naknada,⁴⁹ na prijedlog Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Vlada je usvojila u iznosu od 1.417.817 KM. Programom je predviđeno sufinansiranje na poziciji kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti (516.317 KM), kapitalnih transfera javnim preduzećima (516.500 KM) i subvencija javnim preduzećima (110.000 KM), te finansiranje rashoda i izdataka na ostalih pozicijama rashoda i izdataka (otplata duga i izdaci za kamate i drugi rashodi) u iznosu od 275.000 KM.

Kriteriji odabira programa i projekata utvrđeni Programom su: kvalitet i relevantnost prijave, dosadašnje iskustvo podnosioca prijave u provođenju istog programa i projekta ili sličnih programa i projekata, udio drugih partnera u provođenju te njihovi kapaciteti i dosadašnje iskustvo, kvaliteta planiranih aktivnosti i metode provođenja te njihova povezanost s problemima koji su bili osnova za utvrđivanje prioriteta, a koji se nastoje riješiti provođenjem programa ili projekata, ukupni iznos finansijskih sredstava potreban za provođenje projekta, za sufinansiranje i iznos koji se traži od davatelja budžetskih sredstava.

Javni poziv za odabir korisnika sredstava ostvarenih od vodnih naknada za 2023. godinu objavljen je 17. 5. 2023. godine. Opći uslovi utvrđeni javnim pozivom su: potvrda o izmirenim poreznim i obavezama i doprinosima ili sporazum sa nadležnom institucijom, uredno ispunjavanje obaveza iz svih prethodno zaključenih ugovora o finansiranju iz budžetskih sredstava, identifikacioni broj, rješenje o obavljanju djelatnosti, potvrda o izmirenim obavezama za koncesione naknade ili sporazum o obročnom plaćanju, potvrda o bankovnom računu i popunjen obrazac za prijavu programa. Pored općih, javnim pozivom su utvrđeni i posebni uslovi, odnosno kriteriji za vrednovanje projekata sa bodovanjem: efekti koji se postižu realizacijom projekta (30), stepen samofinansiranja (20), nova istraživanja (20) i stepen zaštite okoliša (30).

Uvidom u zapisnik o otvaranju i vrednovanju zahtjeva od 1. 8. 2023. godine utvrdili smo da ne sadrži podatke o provjeri aplikanta da li ispunjavaju opće uslove predviđene javnim pozivom. **Bodovanje je izvršeno na osnovu posebnih uslova/kriterija utvrđenih javnim pozivom, koji su općeniti i za koje nisu utvrđeni potkriteriji, niti način njihove primjene, kako bi bodovanje bilo što**

⁴⁹ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 6/23

objektivnije. Komisija je izvršila bodovanje 61 prijave, te dala prijedlog za finansiranje 45 prijava. Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su prilikom bodovanja primijenjeni tako utvrđeni kriteriji. Također, nije utvrđena obaveza dostavljanja dokaza o ispunjenosti kriterija koji su bili predmet bodovanja, niti je definisan način utvrđivanja visine sredstava u odnosu na ostvareni broj bodova i traženi iznos sredstava.

Vlada je, na prijedlog Ministarstva, donijela Odluku 19. 10. 2023. godine o izdvajanju sredstava te su odobrena sredstva jedinicama lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 516.000 KM i javnim preduzećima u iznosu od 515.500 KM.⁵⁰ Sa korisnicima su zaključeni ugovori o namjenskom korištenju sredstava kojima je utvrđen rok za utrošak sredstava do 31. 12. 2024. godine, a nadzor i provjeru namjenskog korištenja sredstava treba da vrši komisija za nadzor koju imenuje ministar.

Prema prezentiranoj dokumentaciji tokom 2023. i 2024. godine je vršen nadzor nad utroškom sredstava odobrenih u 2022. godini. S obzirom na krajnji rok za dostavu izvještaja o utrošku sredstava odobrenih u 2023. godini, manji broj korisnika je dostavio izvještaje do okončanja revizije.

Imajući u vidu navedeno, konstatujemo da raspodjela sredstava vodnih naknada jedinicama lokalne samouprave sa područja Kantona u iznosu od 516.000 KM i javnim preduzećima u iznosu od 515.500 KM nije izvršena uz primjenu utvrđenih kriterija. Zbog toga kapitalni transferi Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u iznosu od 1.031.500 KM nisu realizovani u skladu s programom utroška sredstava, odnosno na način definisan odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta.

Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta realizovalo je kapitalne transfere u ukupnom iznosu od 890.000 KM, koji su većim dijelom iskazani u okviru kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti. S obzirom na to da kapitalni transferi Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta nisu odobreni Budžetom, već su rješenjem ministrice finansija o preraspodjeli sredstava uvećane pozicije kapitalnih transfera, način izvršavanja ovih transfera nije uređen Zakonom o izvršavanju Budžeta.

Sredstva su odobrena na osnovu odluka Vlade iz decembra 2023. godine za sufinansiranje projekata važnih za Kanton: Općini Travnik za završetak izgradnje i opremanje sportske dvorane Mješovite srednje škole „Travnik“ (400.000 KM), Općini Vitez za izgradnju sportske dvorane Osnovne škole „Vitez“ Područna škola Kruščica (150.000 KM) i Vrhovnoj nadbiskupiji za utopljanje zgrade Nadbiskupskog sjemeništa „Petar Barbarić“, Osnovne škole i Gimnazije Katoličkog školskog centra „Petar Barbarić“ (330.000 KM).⁵¹ Odlukama Vlade utvrđena je obaveza izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava, međutim nisu definisani rokovi za utrošak sredstava, niti rokovi za izvještavanje. Sa korisnicima sredstava nisu zaključeni ugovori kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Općina Travnik dostavila izvještaj o utrošku dijela sredstava u iznosu od 159.419 KM, a Općina Vitez je izvijestila Ministarstvo da su postupci javne nabavke u toku. Vrhovna nadbiskupija je dostavila izvještaj o utrošku sredstava, bez narativnog dijela, zbog čega se nismo mogli uvjeriti da su sredstva utrošena u odobrene namjene.

Nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje na koji način je izvršena raspodjela sredstava, odnosno koje kriterije je Ministarstvo primijenilo kako bi sačinilo prijedlog, a Vlada donijela odluku o izdvajanju sredstava za sufinansiranje projekata od značaja za Kanton.

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama iskazani su kod Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih pitanja (1.346.280 KM) i Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta (330.000 KM), i opisani su u okviru kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti.

⁵⁰ Sredstva odobrena javnim preduzećima iskazana su u okviru kapitalnih transfera javnim preduzećima

⁵¹ Transfer Vrhovnoj nadbiskupiji iskazan je na poziciji kapitalnih transfera neprofitnim organizacijama

Kapitalni transferi javnim preduzećima iskazani su kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (728.500 KM) i Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih pitanja (648.590 KM), i opisani su u okviru kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti.

Programom utroška sredstva Ministarstva zdravstva i socijalne politike nisu definisani kriteriji raspodjele, zbog čega kapitalni transferi nižim nivoima vlasti u iznosu od 5.500.000 KM nisu realizovani u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta. Nije donesena odluka o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investiciono ulaganje i investiciono i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti za 2023. godinu, kako je to propisano Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, što je imalo za posljedicu da su kapitalni transferi za nabavku medicinske opreme odobreni javnim zdravstvenim ustanovama bez prethodno utvrđenih mjerila.

S obzirom na to da za raspodjelu sredstava za poticaj povratku prognanika, obnovi i razvoju i sredstava namijenjenih za zaštitu okoliša Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih pitanja i sredstava od vodnih naknada Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su primijenjeni kriteriji utvrđeni usvojenim programima utroška, smatramo da kapitalni transferi u iznosu od 7.002.831 KM nisu realizovani u skladu s usvojenim programima, odnosno na način definisan odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta.

Preporuke:

- *programom utroška sredstava za nabavku opreme zdravstvenim ustanovama utvrditi kriterije raspodjele sredstava u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona, te donijeti odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investiciono ulaganje i investiciono i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti;*
- *kapitalne transfere Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih pitanja i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva realizovati uz primjenu kriterija utvrđenih programima korištenja sredstava, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.*

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 10.511.936 KM, a odnose se na: nabavku opreme (6.924.989 KM), nabavku stalnih sredstava u obliku prava (1.216.869 KM), rekonstrukciju i investiciono održavanje (1.144.875 KM), nabavku građevina (1.133.253 KM), zemljišta (86.000 KM) i ostalih stalnih sredstava (5.950 KM).

Izdaci za nabavku opreme najznačajniji su kod Ministarstva unutrašnjih poslova (2.974.971 KM) i Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta (1.126.596 KM).

Ovi izdaci kod **Ministarstva unutrašnjih poslova** najvećim dijelom odnose se na nabavku motornih vozila (2.369.284 KM). Otvoreni postupak za nabavku motornih vozila proveden je u više lotova, od kojih su neki ponovljeni.

Za lot 1 (putnička motorna vozila – označena i neoznačena) zaključen je ugovor sa dobavljačem „Guma M“ d.o.o. Mostar 21. 7. 2023. godine u vrijednosti od 1.899.612 KM. Ugovorom je utvrđen rok isporuke tri mjeseca od obostranog potpisivanja ugovora. Svih 40 motornih vozila marke Dacia Duster (28 policijskih označenih i 12 policijskih civilnih) koja su bila predmet ugovora, isporučeno je u ugovorenom roku.

Nakon ponovljenog postupka za Lot 3 (putničko kombi motorno vozilo – policijski označeno) ugovor je zaključen 11. 9. 2023. godine sa dobavljačem „Danial S“ d.o.o. Tešanj u vrijednosti od 399.672 KM. Predmet ugovora je nabavka četiri kombi vozila marke Hyundai Staria, sa rokom isporuke od četiri mjeseca od obostranog potpisivanja ugovora (odnosno do 11. 1. 2024. godine). U obavijesti od 11. 12. 2023. godine dobavljač je informisao Ministarstvo da zbog nepredviđenih okolnosti kod proizvođača, isporuka dva vozila neće moći realizovati u dogovorenom roku. Prema prezentiranoj dokumentaciji,

isporuka jednog kombi vozila je izvršena u decembru 2023. godine, kada je izdata i faktura u vrijednosti od 99.918 KM. Preostala tri kombi vozila su isporučena u januaru (9. 1. 2024. i 26. 1. 2024.) i martu (18. 3. 2024. godine). **Izdaci za nabavku tri kombi vozila u vrijednosti od 299.754 KM evidentirani su u 2023. godini na osnovu zaključenog ugovora, iako je isporuka izvršena i fakture izdate u 2024. godini.**

Za lot 2 (putničko motorno vozilo – policijsko civilno) ugovor je zaključen 30. 10. 2023. godine sa dobavljačem „Danial S“ d.o.o. Tešanj u vrijednosti od 70.000 KM. Predmet ugovora je nabavka putničkog vozila Škoda Octavia A8, a ugovoreni rok isporuke 45 dana od obostranog potpisivanja ugovora (14. 12. 2024. godine). Dobavljač je 11. 12. 2023. godine obavijestio Ministarstvo da se isporuka neće moći realizovati u dogovorenom roku, te da će vozilo biti proizvedeno u prvoj sedmici 2024. godine, a isporuka krajem januara. Vozilo je isporučeno 22. 1. 2024. godine, kada je izdata i faktura u iznosu od 70.000 KM. **Ministarstvo je izdatke za nabavku motornog vozila u iznosu od 70.000 KM evidentiralo u 2023. godini na osnovu zaključenog ugovora, iako je isporuka izvršena i faktura izdata u narednoj godini.**

Utvrđene nepravilnosti prilikom provođenja postupaka za nabavku motornih vozila kod Ministarstva unutrašnjih poslova opisane su u tački 8. Izvještaja.

U okviru nabavke opreme kod Ministarstva unutrašnjih poslova, iskazani su i izdaci za nabavku policijske opreme (199.227 KM), koji su evidentirani na osnovu dva ugovora zaključena u 2023. godini sa dobavljačem „Mibo Komunikacije“ d.o.o. Sarajevo za nabavku mobilnih i stacionarnog radara. Rok isporuke je utvrđen 60/80 dana od dostave narudžbenice. Dva mobilna radara (59.927 KM) isporučena su u januaru, a stacionarni radar (139.300 KM) u martu 2024. godine, kada su izdate i fakture. Isporuka je izvršena u skladu sa zaključenim ugovorima. **Međutim, izdaci za nabavku opreme u iznosu od 199.227 KM evidentirani su u 2023. godini, iako je isporuka izvršena i faktura izdata u narednoj godini.**

Kod **Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta** najznačajniji su izdaci za kompjutersku opremu (568.080 KM) i izdaci za opremanje i namještanje učionica i biblioteka (472.703 KM) za potrebe osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava u obliku prava najvećim dijelom iskazani su kod Ministarstva unutrašnjih poslova (727.272 KM) i Ministarstva zdravstva i socijalne politike (235.160 KM).

Ministarstvo unutrašnjih poslova je 25. 9. 2023. godine zaključilo ugovor sa dobavljačem „Lanaco“ d.o.o. Banja Luka za nabavku sistema „E-građani“, nakon provedenog otvorenog postupka. Vrijednost ugovora je iznosila 725.400 KM, a ugovor je zaključen na period od 12 mjeseci. Rok isporuke je devet mjeseci, a po završetku isporuke slijedi postimplementaciona podrška u trajanju od tri mjeseca. Realizacija ugovora je predviđena u sedam faza, od kojih je prva i druga faza implementirana do kraja godine i izdate su fakture u ukupnom iznosu od 175.500 KM. **Izdaci u iznosu od 549.900 KM koji se odnose na preostali dio ugovorene vrijednosti, za koji nisu izvršene usluge i ispostavljene fakture do kraja godine, evidentirani su također u 2023. godini.**

Iskazani izdaci kod **Ministarstva zdravstva i socijalne politike** odnose se na proširenje informacionog sistema u 14 zdravstvenih ustanova na području Kantona. Ugovor za nabavku ovih usluga zaključen je 21. 9. 2023. godine sa dobavljačem „Wizard Health“ d.o.o. Mostar u vrijednosti od 234.000 KM, nakon provedenog otvorenog postupka. Dobavljač je u skladu sa zaključenim ugovorom implementirao softversko rješenje, što je potvrđeno Zapisnikom o izvršenoj kontroli od 6. 10. 2023. godine, a faktura u iznosu od 234.000 KM izdata je 9. 10. 2023. godine.

U okviru rekonstrukcije i investicionog održavanja najznačajniji su izdaci kod osnovnih i srednjih škola (554.224 KM) i Ministarstva unutrašnjih poslova (286.272 KM).

Revizijom smo utvrdili da su kod **Ministarstva unutrašnjih poslova** iskazani izdaci u iznosu od 99.995 KM na osnovu ugovora zaključenog 15. 12. 2023. godine sa konzorcijem „General Engineering“ d.o.o. Sarajevo i „GraVit“ d.o.o. Vitez. Ugovor je zaključen za nabavku radova na adaptaciji zgrade Policijske stanice Novi Travnik u vrijednosti od 99.995 KM, sa rokom izvođenja radova od 45 dana od dana uvođenja u posao. **Radovi su okončani i faktura je izdata u 2024. godini, a izdaci u iznosu od 99.995 KM iskazani su u 2023. godini.**

Izdaci za nabavku građevina najvećim dijelom iskazani su kod Srednje škole Novi Travnik (673.966 KM) i Osnovne škole „13. Rujan“ Jajce (126.041 KM), a odnose se na radove na školskim objektima.

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja.

Revizijom smo utvrdili da je Ministarstvo unutrašnjih poslova evidentiralo izdatke za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 1.248.444 KM na osnovu ugovora zaključenih u 2023. godini, a sredstva isporučena, radovi i usluge izvršene te fakture ispostavljene u 2024. godini.

S obzirom na to da su ugovori o nabavkama zaključeni u 2023. godini, a sredstva isporučena, radovi i usluge izvršene te fakture ispostavljene u 2024. godini, evidentiranje vrijednosti ugovora u Glavnoj knjizi na izdacima i razgraničenim rashodima sa 31. 12. 2023. godine nije izvršeno u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH. Navedeno ima za posljedicu da su izdaci za nabavku stalnih sredstava i razgraničeni rashodi više iskazani za 1.248.444 KM.

Preporuka:

- *rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.*

6.1.2.6 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova iskazani u iznosu od 1.055.747 KM, a odnose se na otplate glavnice po dugoročnim kreditima.

6.1.2.7 Tekuća budžetska rezerva

Tekuća rezerva je Budžetom odobrena u iznosu od 1.500.000 KM (0,5% planiranih prihoda bez namjenskih prihoda, vlastitih prihoda i bez primitaka), a iskazana je u iznosu od 1.451.585 KM. Od navedenog iznosa, Tekuća rezerva Vlade iznosi 1.001.985 KM, premijera 251.900 KM i ministrice finansija 197.700 KM.

Sredstva Tekuće rezerve odobrena odlukama Vlade iskazana su kod više budžetskih korisnika, a odnose se na tekuće transfere (801.263 KM), kapitalne transfere (161.722 KM), izdatke za nabavku stalnih sredstava (20.400 KM) i izdatke za materijal, sitan inventar i usluge (18.600 KM).

Prema Zakonu o izvršavanju Budžeta sredstva Tekuće rezerve koriste se za nepredviđene namjene za koje u Budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva, jer ih pri planiranju Budžeta nije bilo moguće predvidjeti, te u drugim slučajevima kada o tome odluči Vlada.

Revizijom smo utvrdili da je na osnovu odluka Vlade sa pozicije Stručne službe Vlade odobreno 150.000 KM Agenciji za privatizaciju za troškove plaća i naknada zaposlenih, naknade članovima Upravnog odbora i druge troškove (po 25.000 KM za prvih šest mjeseci). Izmjenama i dopunama Budžeta kod Stručne službe Vlade planirana su sredstva u iznosu od 250.000 KM kao pomoć Agenciji za privatizaciju. Iz Tekuće rezerve Vlade odobrena su sredstva i za: pomoć za otklanjanje posljedica potresa Republici Turskoj (60.000 KM) i Sirijskoj Arapskoj Republici (20.000 KM), gorskim službama spašavanja koje su učestvovala u spašavanju preživjelih nakon potresa (29.000 KM), pomoć Unsko-sanskog kantonu za otklanjanje šteta nastalih uslijed poplava (40.000 KM) i druge hitne i nepredviđene namjene. Međutim, utvrdili smo da su se iz tekuće rezerve odobravalala sredstva i za namjene koje su se mogle planirati. Kao primjer navodimo odobravanje sredstava tekuće rezerve na poziciji tekućih transfera neprofitnim organizacijama za obilježavanje kulturnih, sportskih i drugih manifestacija, te kapitalna ulaganja koji su iskazani kod Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture, mladih i sporta (157.000 KM), Ureda premijera Vlade (56.450 KM) i Kantonalne uprave za braniocce (25.000 KM).

6.1.3 Finansijski rezultat

U konsolidovanim finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	293.135.112	296.963.159	271.456.328	101%
II	RASHODI	308.091.711	286.373.643	234.979.413	93%
III	TEKUĆI SUFICIT I – II	(14.956.599)	10.589.515	36.476.916	71%
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	25.143.338	10.438.204	6.710.533	42%
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	(40.099.937)	151.312	29.766.382	0%
VI	NETO POVEĆANJE/ SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	0	0	83.311	0%
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	(1.557.100)	(1.055.747)	(1.044.719)	68%
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	(41.657.037)	(904.435)	28.804.974	2%

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	40.500.640	41.657.037	
---	------------	------------	--

U revidiranoj godini iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 904.435 KM.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja iskazan je u iznosu od 40.500.640 KM. U odnosu na prethodnu godinu kada je iskazan višak prihoda nad rashodima u iznosu od 41.657.037 KM, ova pozicija je umanjena za 1.156.397 KM, što je u odnosu na ostvareni finansijski rezultat više za 251.962 KM. Razlog tome je izvršeno korektivno knjiženje na teret viška prihoda nad rashodima u iznosu od 251.962 KM, a koje se odnosi na ispravku priznatih prihoda (donacije) iz ranijeg perioda kod budžetskog korisnika Osnovna škola „13. Rujan“ Jajce.

Revizijom smo utvrdili da je finansijski rezultat manje iskazan za 1.338.779 KM jer su rashodi i izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 2.160.314 KM evidentirani su na osnovu ugovora zaključenih u 2023. godini, za koje je isporuka i fakturisanje izvršeno u 2024. godini, a rashodi i izdaci u iznosu od 821.535 KM koji se odnose na poslovne događaje nastale u tekućoj godini evidentirani su u prethodnoj. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6.1.2.2, 6.1.2.5 i 6.2.3 Izvještaja).

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima više je iskazan jer izvršna sudska rješenja nisu knjigovodstveno evidentirana na pozicijama rashoda i obaveza, nego u okviru vanbilansne evidencije Glavne knjige Trezora u iznosu od 17.273.839 KM. Zbog toga u finansijskim izvještajima nisu tačno iskazani rashodi, obaveze i finansijski rezultati prethodnih perioda, kao ni višak prihoda nad rashodima (tačke 6.2.3 i 7. Izvještaja).

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva su iskazana u iznosu od 95.820.410 KM, a odnose se na stanje glavnog transakcijskog računa (85.099.929 KM), devet namjenskih računa (9.701.521 KM), deponovana sredstva (1.000.000 KM), sredstva u blagajni (15.377 KM) i izdvojena novčana sredstva (8.866 KM).

Na namjenskim računima iskazana su stanja novčanih sredstava koja se odnose na namjenska sredstva od: naknade za šume (4.840.071 KM), naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (2.489.443 KM), sredstva za zaštitu okoliša (379.579 KM), naknade za koncesije (1.071.235 KM), vodne naknade (527.606 KM), sredstva od privatizacije - Escrow račun (258.747 KM) i dr.

Deponovana sredstva odnose se na oročeni depozit kod Vakufske banke po osnovu Ugovora o kreditiranju branilaca sa područja Kantona, koji je Vlada zaključila 2014. godine na period od osam godina. Aneksima ugovora iz 2021. godine, period trajanja ugovora o kreditiranju branilaca, kao i ugovora o oročenom depozitu produžen je do 29. 6. 2031. godine.

Revizijom smo utvrdili da računi pravosudnih institucija nisu uključeni u Jedinostveni račun Trezora. Ovi budžetski korisnici (Kantonalni sud Novi Travnik, Kantonalno tužilaštvo, Općinski sud Travnik, Općinski sud Bugojno, Općinski sud Jajce i Općinski sud Kiseljak) otvorili su račune ranijih godina za depozite koje uplaćuju lica koja su stranke u parničnim ili krivičnim predmetima (sudovi), odnosno sredstva za ekshumaciju koja doznačava Federalno ministarstvo pravde (Kantonalno tužilaštvo). Ovlaštenja za raspolaganja sredstvima sa računa imaju rukovodioci institucija. **Poslovne promjene koje se odnose na transakcijske račune pravosudnih institucija knjigovodstveno se ne evidentiraju u okviru Glavne knjige Trezora, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, niti su Računovodstvenim politikama za kantonalne budžetske korisnike i Kantonalni trezor propisane procedure evidentiranja novčanih sredstava pravosudnih institucija u okviru Glavne knjige Trezora.**

Preporuka:

- ***potrebno je da Ministarstvo finansija i pravosudne institucije poduzmu aktivnosti kako bi se knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena na depozitnim računima pravosudnih institucija vršilo u okviru Glavne knjige Trezora, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 4.782.058 KM, a odnose se na potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 602.998 KM i ostala potraživanja u iznosu od 4.179.060 KM.

Potraživanja od pravnih osoba čine potraživanja za isporučene robe i usluge (594.478 KM) i date avanse (8.520 KM). Najznačajnija potraživanja za isporučene robe i usluge odnose se na potraživanja po osnovu naknada za koncesije iskazana su kod Ministarstva privrede (459.486 KM) i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (121.649 KM).

Potraživanja po osnovu naknada za koncesije kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva najvećim dijelom odnose se na potraživanja po fakturama za zadnji kvartal 2023. godine. S obzirom na to nadležna ministarstva izdaju fakture na cjelokupni iznos potraživanja po osnovu naknada za koncesije (ukupan iznos potraživanja koji pripada Kantonu i općinama), te u saradnji sa Ministarstvom finansija poduzimaju aktivnosti na njihovoj naplati, potraživanja u bilansnoj evidenciji Glave knjige Trezora odnose se na pripadajući dio Kantona i općina.

Usaglašavanje stanja potraživanja po osnovu naknada za koncesije na 31. 12. izvršeno je putem izvoda otvorenih stavki u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Ostala potraživanja čine sumnjiva i sporna potraživanja (3.397.899 KM), ostala potraživanja (455.278 KM), potraživanja za pretplaćene poreze i doprinose (226.670 KM) i potraživanja za bolovanje preko 42 dana (99.213 KM). Sumnjiva i sporna potraživanja odnose se na Ministarstvo privrede (2.393.361 KM), Ministarstvo finansija (836.412 KM), Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (77.192 KM) i Ministarstvo unutrašnjih poslova (9.721 KM).

Sumnjiva i sporna potraživanja Ministarstva privrede i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u cijelosti se odnose na potraživanja po osnovu naknada za koncesije.

Najznačajnija sumnjiva i sporna potraživanja Ministarstva privrede odnose se na: Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik (536.794 KM), „BFS“ d.o.o. Kreševo (501.208 KM), „Barit“ d.o.o. Kreševo (470.820 KM), „Radava“ d.o.o. Fojnica (337.500 KM).

U okviru sumnjivih i spornih iskazana su potraživanja od pravnih lica koja su prestajala postojati ili su vođeni sudski sporovi presuđeni u korist tih pravnih lica u ukupnom iznosu od 1.244.409 KM i to: „Termo Ziegel nigma“ d.d. Busovača (59.340 KM), „Radava“ d.o.o. Fojnica (225.252 KM), „Gorica“ d.d. Bugojno (29.225 KM), Rudnik „Bakovići“ d.o.o. Fojnica (142.840 KM), Rudarsko preduzeće „Bakovići“ d.d. Fojnica (15.938 KM), „NT-IGM“ d.o.o. Novi Travnik (154.864 KM), „Sitex“ d.o.o. Bugojno (25.367 KM), „Barit“ d.o.o. Kreševo (470.820 KM) i druga. **Popisna komisija je dala prijedlog za otpis navedenih potraživanja. Međutim, nije nam prezentirana dokumentacija da je Vlada razmatrala date prijedloge za otpis potraživanja.**

U okviru sumnjivih i spornih potraživanja Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva najznačajnija su potraživanja od JKP „Trebišnjica“ Nova Bila – Travnik u stečaju (46.731 KM). Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se Ministarstvo 3. 6. 2022. godine obratilo Kantonalnom tužilaštvu sa zahtjevom za pokretanje tužbe. Rješenjem Općinskog suda u Travniku od 26. 9. 2023. godine tužba je odbačena, iz razloga što je podnesena nakon otvaranja stečajnog postupka. Prilikom godišnjeg popisa, popisna komisija je dala prijedlog za otpis navedenih potraživanja, uključujući i obračunate zatezne kamate. **Međutim, nije nam prezentirana dokumentacija da je Vlada razmatrala date prijedloge za otpis potraživanja.**

Sumnjiva i sporna potraživanja Ministarstva finansija odnose se na potraživanja od „Vitezit Cromen“ d.o.o. Vitez po osnovu garancije date po kratkoročnom kreditu „Hercegovačke banke“ d.d. Mostar u likvidaciji, od 5. 9. 2000. godine (766.254 KM), te potraživanja od Općine Kiseljak po osnovu zahtjeva za refundaciju izvršenog povrata prihoda od koncesije (69.579 KM). Kantonalno pravobranilaštvo je u 2019. godini podnijelo prijavu potraživanja iz stečajne mase kod Poslovnog sistema „Vitezit“ d.o.o. Vitez u stečaju (osnivač preduzeća „Vitezit Cromen“ d.o.o. sa 90,70% osnivačkog kapitala), međutim potraživanja u iznosu od 766.254 KM su u cijelosti osporena. **Nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su preduzete druge aktivnosti po pitanju procjene naplativosti ovih potraživanja.**

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu 1.122.605 KM, a najvećim dijelom odnose se na pozajmice Agenciji za privatizaciju Kantona u iznosu od 861.800 KM i potraživanja od „Hercegovačke banke“ d.d. Mostar u likvidaciji u iznosu 225.551 KM.

Pozajmice Agenciji za privatizaciju Kantona odobrene su odlukama Vlade u periodu 2012-2019. godina i trebale su biti vraćene u godinama u kojima su i odobrene. Napominjemo, da je u 2023. godini iz Tekuće rezerve Vlade odobren transfer u iznosu od 150.000 KM Agenciji za privatizaciju Kantona, za troškove plaća i naknada zaposlenika i naknade članovima Upravnog odbora.

Agencija za privatizaciju Kantona je ovjerom izvoda otvorenih stavki potvrdila stanje iskazanih plasmana, ali je dopisom zatražila njihov otpis pozivajući se na zastaru. Hercegovačka banka je, odbijanjem potpisivanja dostavljenog izvoda otvorenih stavki, osporila iskazana potraživanja za 137.577 KM, pozivajući se na ugovor o prebijanju iz 2018. godine. **Revizijom smo utvrdili da nije izvršena procjena naplativosti iskazanih kratkoročnih plasmana u knjigovodstvenim evidencijama.**

Preporuka:

- **izvršiti ocjenu naplativosti sumnjivih i spornih potraživanja i kratkoročnih plasmana i u skladu sa konstatovanim provesti korektivna knjiženja.**

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima Kantona na 31. 12. 2023. godine iskazana su stalna sredstva u iznosu od 147.887.472 KM, a sastoje se od neotpisane vrijednosti stalnih sredstava u iznosu 128.789.365 KM i dugoročnih razgraničenja u iznosu 19.098.107 KM.

Revizijom smo utvrdili da su budžetski korisnici uspostavili i vode knjige kapitalne imovine, koje su usaglašene sa stanjem u Glavnoj knjizi Trezora, kako je to propisano članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 128.789.365 KM (nabavne vrijednosti 228.496.882 KM, ispravke vrijednosti 99.707.517 KM), koliko iznose i izvori stalnih sredstava.

Strukturu nabavne vrijednosti stalnih sredstava čine: građevine (155.099.695 KM), oprema (44.532.699 KM), zemljište i šume (10.932.918 KM), stalna sredstva u obliku prava (10.223.711 KM), sredstva u pripremi (6.984.065 KM), sredstva izvan upotrebe (710.844 KM) i ostala stalna sredstva (12.950 KM).

Stalna sredstva u pripremi najvećim dijelom odnose se na: Srednja škola Novi Travnik (2.361.568 KM), Kantonalni arhiv (741.360 KM), Ministarstvo pravosuđa i uprave (505.123 KM) i Srednja škola Kreševo (475.600 KM).

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine,⁵² kao i Računovodstvenim politikama za kantonalne budžetske korisnike i Kantonalni trezor, Kanton je bio u obavezi da izvrši revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizijom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Kanton bio obavezan izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, to nije učinjeno. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava na 1. 1. 2023. godine bila bi više iskazana za najmanje 19.945.874 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stopa rasta cijena u 2022. godini. Izmjenom podzakonskih propisa⁵³ prestala je obaveza revalorizacije. Međutim, Računovodstvene politike za kantonalne budžetske korisnike i Kantonalni trezor nisu izmijenjene u tom dijelu.

Dugoročna razgraničenja iskazana u iznosu od 19.098.107 KM odnose se na razgraničene prihode 16.766.718 KM (potraživanje prema Javnom preduzeću Regionalni vodovod „Plava voda“ po osnovu zajmova za projekat „Izgradnja regionalnog vodovoda Plava voda“) i na ostala dugoročna razgraničenja u iznosu od 2.331.389 KM (kamate po kreditima i zajmovima).

Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu u iznosu od najmanje 19.945.874 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 61.081.657 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze (23.197.250 KM), kratkoročna razgraničenja (21.919.202 KM), obaveze prema zaposlenicima (15.953.634 KM) i obaveze po kreditima i zajmovima (11.571 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se na obaveze prema dobavljačima (10.607.224 KM), obaveze za tekuće transfere (6.832.969 KM), obaveze za kapitalne transfere (2.584.201 KM), ostale kratkoročne obaveze (2.550.884 KM) i obaveze prema fizičkim licima (621.971 KM).

U okviru obaveza za tekuće transfere najznačajnije su obaveze za tekuće transfere pojedincima evidentirane kod Ministarstva zdravstva i socijalne politike (1.031.700 KM), Kantonalne uprave za braniocce (780.265 KM), Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (543.406 KM) i Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta (527.269 KM) i obaveze za subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (1.006.686 KM) i Ministarstva privrede (766.777 KM).

Obaveze za kapitalne transfere su najznačajnije kod Ministarstva zdravstva i socijalne politike (1.312.000 KM) i Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta (550.000 KM).

⁵² Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

⁵³ Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/23), Pravilnik o izmjenama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 99/23) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 99/23)

Ostale kratkoročne obaveze najvećim dijelom odnose se na obaveze za naknade troškova zaposlenih – jednokratna novčana pomoć (2.134.400 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze manje su iskazane s obzirom na to da su obaveze po osnovu izvršnih sudskih rješenja u iznosu od 17.273.839 KM knjigovodstveno evidentirane u okviru vanbilansne evidencije (detaljnije opisano u tački 7. Izvještaja).

Kratkoročna razgraničenja odnose se razgraničene prihode (15.312.427 KM), razgraničene rashode (6.174.169 KM) i ostala razgraničenja (432.606 KM).

U okviru razgraničenih prihoda iskazana su prikupljena, a nerealizovana namjenska sredstva koja se najvećim dijelom odnose na: naknade od šuma (4.244.930 KM), naknade za zaštitu i spašavanje (2.437.278 KM), sredstva prenamjene poljoprivrednog zemljišta (1.859.721 KM), vodne naknade (464.603 KM), naknade od koncesija (407.000 KM), donacije ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja i druga namjenska sredstva. Preostali iznos na poziciji razgraničenih prihoda odnosi se na knjigovodstveno evidentirana potraživanja i kratkoročne plasmana.

U okviru razgraničenih rashoda iskazani su ostali razgraničeni rashodi (3.958.554 KM), razgraničeni rashodi za nabavku roba i usluga (2.210.970 KM) i razgraničeni rashodi za avanse (4.645 KM).

Na poziciji razgraničenih rashoda evidentirani su rashodi na osnovu Odluke Vlade od 31. 8. 2023. godine o izdvajanju sredstava za izmirenje obaveza prema izvršnim sudskim odlukama u iznosu od 2.050.000 KM, a prema utvrđenom redosljedu prioriteta izvršenja, evidentiranog kod Union banke d.d. Sarajevo i u skladu sa usvojenim Planom generalnih mjera i Akcionim planom Vlade. **S obzirom na to da se radi o obavezama po osnovu izvršnih sudskih rješenja koja su trebala biti knjigovodstveno evidentirana na poziciji kratkoročnih tekućih obaveza, nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Razgraničeni rashodi za nabavku roba i usluga najvećim dijelom iskazani su kod Ministarstva unutrašnjih poslova (2.160.314 KM), a odnose se na obaveze koje su planirane u Budžetu i za koje su procedure javnih nabavki završene do kraja fiskalne godine, a čije fakture za robe i usluge ili konačne situacije za izvedene radove su ispostavljene u narednoj fiskalnoj godini (opširnije u tačkama 6.1.2.2 i 6.1.2.5 Izvještaja). U početnom stanju razgraničenih rashoda iskazan je iznos od 821.535 KM, koji se odnosi na obaveze iz prethodne godine, za koje su fakture ispostavljene u 2023. godini.

Zakonom o budžetima u FBiH propisano je da se izvršavanje budžeta zasniva na načelu jedne godine te da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja.

Revizijom smo utvrdili da su izdaci za specijalizaciju i školovanje (911.870 KM), nabavku opreme (598.550 KM), nabavku stalnih sredstava u obliku prava (549.900 KM) i rekonstrukciju i investiciono održavanje (99.994 KM) kod Ministarstva unutrašnjih poslova evidentirani na osnovu ugovora zaključenih u 2023. godini, a sredstva isporučena, radovi i usluge izvršene te fakture ispostavljene u 2024. godini. Također, utvrdili smo da su rashodi i izdaci u iznosu od 821.535 KM koji se odnose na poslovne događaje nastale u 2023. godini, evidentirani su u prethodnoj godini.

Rashodi i izdaci nisu evidentirani u periodu nastanka poslovnog događaja, što je imalo za posljedicu da su više iskazani za 1.338.779 KM. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Preporuka je data u tački 6.1.2.5 Izvještaja.

Obaveze prema zaposlenicima odnose se na obaveze za plaće i naknade plaća, porez i doprinose i naknade troškova zaposlenih, koje su izmirene u januaru 2024. godine.

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 44.296.588 KM i odnose se na dugoročne kredite i zajmove u iznosu 24.310.696 KM (vanjski dug 16.766.718 KM i obaveze po domaćem zaduživanju 7.543.978 KM), dugoročna razgraničenja (16.766.718 KM) i ostale dugoročne obaveze (3.219.174 KM).

Struktura obaveza po osnovu dugoročnih kredita i zajmova je sljedeća:

Kreditor	Svrha zaduženja	Period otplate duga ⁵⁴		Ukupan iznos kredita	Stanje duga ⁵⁵ 31. 12. 2023.
		Glavnica	Kamata		
Razvojna banka FBiH	Izgradnja i rekonstrukcija regionalnih cesta	2019.-2030.	2018.-2030.	12.000.000	7.543.978
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	Projekat regionalni vodovod Plava voda	2019.-2030.	2019.-2030.	7.529.939	9.236.779
Razvojna banka Vijeća Evrope (CEB)	Projekat regionalni vodovod Plava voda	-	-	7.529.939	7.529.939
Ukupno				27.059.878	24.310.696

Stanje obaveza po domaćem zaduživanju je usaglašeno sa Razvojnomo bankom, a stanje obaveza Kantona po vanjskom dugu u odnosu na podatke Federalnog ministarstva finansija veće je jer se u knjigovodstvenim evidencijama Kantona evidentira obaveza po ukupno ugovorenomo iznosu a ne u iznosu angažovanih sredstava.⁵⁶

Nisu donesene procedure o načinu planiranja otplate kredita, knjigovodstvenog evidentiranja i upravljanja dugom, posebno kada otplatu duga vrši krajnji korisnik kredita.

U 2023. godini nije bilo novog kreditnog zaduženja, a otplate su vršene u skladu sa ugovorima i otplatnim planovima.

Kanton je 2019. i 2021. godine sa Federalnim ministarstvom finansija zaključio dva podugovora o zajmu za „Projekat regionalni vodovod Plava voda“, kojima su sredstva zajma od Evropske banke za obnovu i razvoj i Razvojne banke Vijeća Evrope u ukupnom iznosu od 7.700.000 EUR (35% od kreditnog angažmana) stavljena na raspolaganje Kantonu. Ugovorom je definisano da će Kanton platiti ugovorenu kamatu, naknade i troškove, te vratiti cjelokupan iznos zajma, pod uslovima, u vrijeme i na način kako je to utvrđeno podugovorima o zajmu. Otplata zajma od Evropske banke za obnovu i razvoj (u daljnjem tekstu: EBRD) je započela 2019. godine, dok otplata zajma od Razvojne banke Vijeća Evrope (u daljnjem tekstu: CEB) još uvijek nije.

S tim u vezi osnovano je Javno preduzeće Regionalni vodovod „Plava voda“ d.o.o. Travnik (u daljem tekstu: JP RV „Plava voda“) kao implementator i krajnji korisnik Projekta „Izgradnja regionalnog vodovoda Plava voda“. Prema prezentiranoj dokumentaciji, učešće Kantona u otplati zajma je 7,5% od ukupnog zaduženja, odnosno 825.000 EUR (po kreditu), dok otplatu preostalog dijela vrše Općina Busovača, Općina Novi Travnik, Grad Zenica, Srednjobosanski kanton i Fond za zaštitu okoliša FBiH.

Sredstva za otplatu anuiteta i drugih troškova prikupljaju se na posebno otvorenom podračunu kod JP RV „Plava voda“, koje doznachava sredstava na depozitni račun Kantona za ukupan iznos zaduženja Kantona. Kanton na osnovu fakture Federalnog ministarstva finansija vrši uplatu ukupno dospjelog iznosa po zaduženju Kantona (35%).

U budžetu Ministarstva finansija se u okviru otplata duga planiraju sredstva za izmirenje obaveza po zaduženju Kantona, a u budžetu Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu iz sredstava vodnih naknada u visini učešća Kantona u otplati (7,5%). Također, planiraju se prihodi od povrata anuiteta od krajnjeg korisnika za otplatu kredita (sredstva sa podračuna JP RV „Plava voda“).

Dugoročne obaveze po osnovu podugovora o zajmu evidentirane su na poziciji dugoročnih obaveza i izvora sredstava (EBRD 7.492.875 i CEB 7.529.939 KM), a kamate po istom osnovu na aktivnim razgraničenjima i dugoročnim obavezama (1.743.904 KM).⁵⁷

Potraživanja od JP RV „Plava voda“ po osnovu zajmova EBRD i CEB u ukupnom iznosu od 16.766.718 KM (glavnica i kamata) knjigovodstveno su evidentirana na kontima aktivnih i pasivnih dugoročnih razgraničenja, zbog čega je u ukupnim dugoročnim obavezama i razgraničenjima sadržan i iznos obaveza po ovom osnovu, ali i potraživanja.

⁵⁴ Za sredstva zajma od Razvojne banke Vijeća Evrope još uvijek nije izrađen otplatni plan.

⁵⁵ Stanje duga je ostatak duga po ukupno ugovorenomo iznosu i kamatama

⁵⁶ Angažovana sredstva po zajmu EBRD iznose 113.719 KM, a po zajmu CEB iznose 1.711.351 KM

⁵⁷ Kamate po zajmu CEB nisu evidentirane, jer još uvijek nije izrađen otplatni plan

Obaveze Kantona po osnovu učešća u otplati zajma (po 7,5% za oba zajma) evidentirane su na poziciji ostalih dugoročnih obaveza i izvora sredstava.

Izveštaji o dugu i izdatim garancijama kvartalno se dostavljaju Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH.

Preporuka:

- **donijeti procedure kojima će se regulisati način planiranja, evidentiranja i upravljanja dugom, te preispitati način evidentiranja potraživanja od JP „Plava voda“ d.o.o. Travnik.**

6.2.5 Popis imovine i obaveza

Odlukom Vlade o godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava kod korisnika Budžeta Kantona od 23. 11. 2023. godine, utvrđena je obaveza svih budžetskih korisnika da izvrše redovan popis imovine i obaveza sa stanjem na 31. 12. 2023. godine. Krajnji rok za dostavljanje izvještaja Centralnoj popisnoj komisiji utvrđen je do 26. 1. 2024. godine za popis stalnih sredstava, odnosno do 31. 1. 2024. godine za popis potraživanja i obaveza. Prema Odluci, Centralna popisna komisija je dužna sačiniti izvještaj o izvršenom popisu kod budžetskih korisnika i dostavi Vladi na usvajanje do 16. 2. 2024. godine. Uputstvom o obavljanju popisa i radu popisnih komisija definisani su zadaci popisnih komisija budžetskih korisnika i rokovi dostavljanja izvještaja o popisu Centralnoj popisnoj komisiji.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da je većina budžetskih korisnika izvještaje o popisu dostavila Centralnoj popisnoj komisiji sa kašnjenjem. Primjera radi, Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta dostavilo je izvještaje o popisu (za Ministarstvo i za osnovne i srednje škole) Centralnoj popisnoj komisiji tek u julu i augustu 2024. godine.

U Informaciji Centralne popisne komisije od 12. 6. 2024. godine koja je dostavljena Ministarstvu finansija, navedeno je da je izvršeno usklađivanje popisa između popisnih komisija budžetskih korisnika i Ministarstva finansija, o čemu su sačinjene službene zabilješke. Također, navedeno je da i pored urgencija, popisne komisije Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta u ostavljenom roku nisu dostavile izvještaje o popisu, niti su pristupili usklađivanju popisa. **Kao i prethodnih godina, konstatovan je problem kašnjenja sa zatvaranjem pomoćnih knjiga u okviru Glavne knjige Trezora, što je rezultiralo kašnjenjem u sačinjavaju izvještaja popisnih komisija budžetskih korisnika.**

Centralna popisna komisija je 30. 8. 2024. godine dostavila Vladi Izvještaj o obavljenom popisu. Vlada je 5. 9. 2024. godine donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o popisu imovine i obaveza na 31. 12. 2023. godine kojom su utvrđene dalje aktivnosti u vezi s rashodovanim stalnim sredstvima, zalihama i sitnim materijalom. Vlada nije razmatrala prijedloge budžetskih korisnika za otpis potraživanja.

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da u slučaju kada je vrijeme popisa imovine i obaveza prije 31. decembra, komisija za popis je dužna na osnovu knjigovodstvenih isprava naknadno unijeti u popisne liste podatke o promjenama koje su nastale između dana popisa i 31. 12. tekuće godine te izvršiti usklađivanje i sravnjenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja sa 31. 12. tekuće godine.

Uvidom u Izvještaj o obavljenom popisu imovine i obaveza utvrdili smo značajna odstupanja na pojedinim bilansnim pozicijama (dugoročne obaveze i razgraničenja, kratkoročne obaveze i razgraničenja, u odnosu na knjigovodstveno stanje), s obzirom na to da su vršene knjigovodstvene promjene nakon obavljanja popisa kod većine budžetskih korisnika. Zbog navedenog, konstatujemo da komisije za popis nisu naknadno unosile u popisne liste podatke o promjenama koje su nastale između dana popisa i 31. 12. tekuće godine, te izvršile usklađivanje i sravnjenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja sa 31. 12. tekuće godine, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Godišnji popis kod budžetskih korisnika nije proveden u cijelosti i u rokovima utvrđenim Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i vlastitim aktima.

Preporuka:

- **popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su novčani primici u iznosu od 299.689.744 KM, novčane isplate od 286.322.080 KM i neto novčani primici u iznosu od 13.367.664 KM. Saldo gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 82.452.745 KM, a na kraju godine u iznosu od 95.820.409 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima je sačinjen u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji na 31. 12. 2023. godine iskazan je iznos od 25.982.369 KM, a odnosi se na obaveze Kantona po izvršnim sudskim rješenjima (17.273.839 KM), uslovne obaveze po izdatim garancijama za kredite Općine Kiseljak, Kantonalne direkcije za puteve i Zavoda za javno zdravstvo Kantona (6.872.182 KM) i pripadajući iznos potraživanja općina i Kantona Sarajevo po osnovu naknada za koncesije (1.836.348 KM).

Prema podacima poslovne banke, kod koje je otvoren glavni transakcijski račun, obaveze po osnovu 1803 rješenja o izvršenju iz radnog odnosa na 31. 12. 2023. godine, bez iskazanih zatezних kamata i advokatskih usluga, iznose 17.273.839 KM (glavnica 15.847.127 KM i sudski troškovi 1.426.712 KM). Od navedenog iznosa, na izvršna rješenja zaprimljena u banku u 2023. godini odnosi se 310.203 KM.

Napominjemo da ova rješenja, koja predstavljaju dospjele obaveze Kantona, nisu knjigovodstveno evidentirana u izvještajnim periodima na koje se odnose. Obaveze po izvršnim sudskim rješenjima nastale su nakon okončanih sudskih postupaka, vođenih po osnovu tužbi zaposlenika budžetskih korisnika zbog nepoštivanja kolektivnih ugovora i prava iz radnog odnosa. Vlada je 19. 12. 2019. godine usvojila Akcioni plan aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Spahić i drugi protiv BiH, kojim su definisane mjere za izmirenje obaveza po izvršnim sudskim rješenjima u periodu od 13 godina.

U Analizi iskaza sačinjenoj uz konsolidovane finansijske izvještaje navedeno je da su u evidenciji kod poslovne banke obuhvaćeni i iznosi riješeni sporazumom o vansudskoj nagodbi između Vlade i većeg broja državnih službenika i namještenika, jer do momenta zatvaranja budžetske godine nisu izvršene izmjene. Procjena je da su obaveze znatno manje od navedenog iznosa.

Obaveze po osnovu izvršnih sudskih rješenja u procijenjenom iznosu od 17.273.839 KM nisu evidentirane na bilansnim pozicijama Glavne knjige Trezora, kako je to propisano odredbama Zakona o budžetima u FBiH, prema kojima se rashodi i izdaci priznaju u razdobljima u kojima su obaveze nastale, nezavisno od plaćanja. Zbog neevidentiranja ovih obaveza manje su iskazani rashodi izvještajnih perioda u kojima su nastale, a samim tim nisu tačno iskazivani finansijski rezultati tih perioda, kao ni ukupno iskazani višak prihoda nad rashodima, odnosno akumulirani suficit Kantona.

Preporuka:

- **obaveze po osnovu izvršnih sudskih rješenja evidentirati na bilansnim pozicijama Glavne knjige Trezora, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu u FBiH.**

8. JAVNE NABAVKE

Uredbom o osnivanju Ureda za javne nabavke za potrebe korisnika budžeta Srednjobosanskog kantona⁵⁸ (u daljem tekstu: Uredba), Ured za javne nabavke za potrebe korisnika Budžeta Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Ured) je u ulozi centralnog nabavnog i stručno-savjetodavnog organa za javne nabavke. Centralna javna nabavka, u smislu ove Uredbe, je javna nabavka predmeta centralne nabavke koji nabavlja Ured kao centralni nabavni organ. Ured, kao stručno-savjetodavni organ obavlja poslove u javnim nabavkama koje ne spadaju u centralnu javnu nabavku, a koje provode budžetski korisnici. Odlukom o utvrđivanju nadležnosti za javne nabavke za potrebe korisnika Budžeta Srednjobosanskog kantona izvan centralne javne nabavke⁵⁹ Ured obavlja poslove, u skladu sa svojim nadležnostima, u sljedećim postupcima javne nabavke: konkurentski zahtjev za dostavu ponuda, otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom obavještenja, pregovarački postupak bez objave obavještenja (osim onog iz člana 21. stav (1) tačka d Zakona o javnim nabavkama), konkurs za izradu idejnog rješenja i takmičarski dijalog. Pravilnikom o javnim nabavkama za potrebe korisnika Budžeta Srednjobosanskog kantona⁶⁰ uređeno je planiranje, pripremanje i provođenje postupaka javnih nabavki, kao i pitanja u vezi s praćenjem i nadzorom izvršenja ugovora o javnim nabavkama, cirkuliranje dokumentacije u vezi s javnom nabavkom, rokovi za postupanje i drugo.

U izvještajnom periodu, Ured je u skladu sa svojim nadležnostima, učestvovao u pripremi i provedbi 14 postupaka centralne javne nabavke i 156 postupaka javnih nabavki na zahtjev budžetskih korisnika.

Javne nabavke koje provodi Ured kao centralni nabavni organ

Ured, kao centralni nabavni organ provodi centralne javne nabavke za skup standardiziranih roba/usluga koje su zajednička potreba više ugovornih organa. Odlukom Vlada o utvrđivanju nabavnih kategorija centralne javne nabavke⁶¹ od 26. 1. 2023. godine, na prijedlog Ureda, utvrđene su nabavne kategorije roba i usluga za centralnu javnu nabavku.

Planom je predviđeno provođenje 19 otvorenih postupaka Centralne javne nabavke procijenjene vrijednosti 13.720.399 KM.⁶²

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dat je u tabeli:

Vrsta postupka Centralne javne nabavke	Planirane nabavke*		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Otvoreni postupak	19	13.720.399	14	10.232.586	8	8.167.932
Ukupno	19	13.720.399	14	10.232.586	8	8.167.932

* Prema posljednjim izmjenama

Izvršili smo uvid u osam postupaka javne nabavke nakon kojih su zaključeni okvirni sporazumi ukupne vrijednosti od 8.167.932 KM, koje je proveo Ured kao centralni nabavni organ i to: tečna motorna goriva (2.336.002 KM), ugajl za ogrjev (1.698.489 KM), uredski materijal (1.183.982 KM), sredstva i pribor za čišćenje i održavanje higijene (759.936 KM), usluge tiskanja/štampanja (740.085 KM), računari i prateća računarska oprema (533.380 KM), usluge popravka i održavanje vozila (480.648 KM) i obavezno i kasko osiguranja motornih vozila (435.411 KM). Uvidom u odabrani uzorak provedenih postupaka javne nabavke nismo utvrdili nepravilnosti.

⁵⁸ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 13/21

⁵⁹ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 13/21

⁶⁰ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 4/22

⁶¹ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 4/23

⁶² Sve vrijednosti su iskazane sa PDV-om .

Nabavke na zahtjev budžetskih korisnika u kojima je Ured stručno-savjetodavni organ

Ured, kao stručno-savjetodavni organ, obavlja poslove javnih nabavki, na zahtjev budžetskog korisnika, u skladu sa svojim nadležnostima. U njegovoj nadležnosti je, između ostalog, izrada prijedloga tenderske dokumentacije i prijedloga nacrtu ugovora/okvirnog sporazuma na osnovu podataka koje dostavi budžetski korisnik te na osnovu svog znanja i iskustva u obavljanju poslova javnih nabavki, prijedloga rješenja o imenovanju komisije za javne nabavke, učestvovanje zaposlenika Ureda u radu komisije i drugo. Budžetski korisnici, obavezni su uz zahtjev za pokretanje postupka javne nabavke, dostaviti Uredu tehničke specifikacije, kao i drugu dokumentaciju/informacije potrebne za pripremu postupka javne nabavke. Po prijemu zahtjeva za pokretanje postupka javne nabavke, Ured je obavezan provjeriti da li zahtjev sadrži sve potrebne elemente, te u slučaju da sadrži nedostatke, vraća ga budžetskom korisniku na dopunu. Ured poslove javnih nabavki za koje je nadležan obavlja na osnovu usaglašenog zahtjeva.

Na zahtjev budžetskih korisnika Ured je u 2023. godini sudjelovao u provođenju 156 postupaka javnih nabavki ukupne procijenjene vrijednosti 37.424.555 KM i to: 99 otvorenih postupaka (35.344.605 KM), 55 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponude (1.699.950 KM) i dva ograničena postupka (380.000 KM).

Izvršili smo uvid u 20 postupaka nabavki na zahtjev budžetskih korisnika, za koje su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 5.468.315 KM, i to:

- 17 otvorenih postupaka: nabavka motornih vozila (1.899.612 KM), sustav e-građani (725.400 KM), ponovljeni postupak nabavke motornih vozila (399.672 KM), nabavka stacioniranih radara (139.300 KM), adaptacija zgrade PS Novi Travnik (99.995 KM) od Ministarstva unutrašnjih poslova; proširenje centralnog javnog sustava LIS (234.000 KM), putničko motorno vozilo (89.658 KM), putnička motorna vozila – 2 komada (69.470 KM) od Ministarstva zdravstva i socijalne politike; usluge iz oblasti informatike (809.713 KM) od Ministarstva finansija; nabavka stalnog sredstva – motornih vozila (399.929 KM) od Kantonalne uprave za šumarstvo; motorno vozilo I – limuzina (96.795 KM) od Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; kombi vozilo (96.000 KM) od Kantonalne uprave za civilnu zaštitu; motorno vozilo (89.500 KM) od Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova; nabavka službenog automobila (82.500 KM) od Ministarstva pravosuđa i uprave; nabavka prenosnih računara – laptopa za potrebe Skupštine i Vlade (81.806 KM) od Skupštine; usluge prevoza učenika osnovnih škola na području općina Gornji-Vakuf-Uskoplje i Donji Vakuf i usluge prevoza učenika osnovnih škola na području Općine Bugojno (postupci su poništeni) od Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta.
- tri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda: nabavka materijala za tehničko održavanje objekata i opreme (58.499 KM), nabavka opreme Jedinici za specijalističku podršku (56.453 KM) i nabavka prehrambenih artikala i napitaka (40.014 KM) od Ministarstva unutrašnjih poslova.

Članom 3. Zakona o javnim nabavkama propisani su opći principi, odnosno da je ugovorni organ dužan da postupa transparentno, da se prema ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava. Članom 54. Zakona propisano je da tehničke specifikacije moraju svim ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju. Također je propisano da, osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekti ili određeni proizvodi.

Otvoreni postupak „**Nabavke motornih vozila**“ Ministarstva unutrašnjih poslova pokrenut je Odlukom od 5. 4. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 2.400.000 KM i podijeljen na tri lota (lot 1: 1.929.999 KM; lot 2 2: 70.000 KM; lot 3: 400.001 KM). U lotu 1 predviđena je nabavka 40 putničkih motornih vozila (policijsko civilno i označeno), u lotu 2 nabavka jednog putničkog motornog vozila (policijsko civilno) i u lotu 3 nabavka četiri putnička kombi motorna vozila (policijsko označeno).

Kriterij za dodjelu ugovora bila je ekonomski najpovoljnija ponuda sa potkriterijima cijena (70%) i rok isporuke (30%). Zapisnikom o otvaranju ponuda konstatovano je da je dostavljena jedna ponuda za lot 1, dok za preostala dva lota nije bilo pristiglih ponuda. Ministar je 4. 7. 2023. godine donio Odluku o izboru za lot 1, te 21. 7. 2023. godine zaključio ugovor sa dobavljačem „Guma M“ d.o.o. Mostar u vrijednosti od 1.899.612 KM i rokom isporuke 3 mjeseca, za isporuku 40 motornih vozila. Za lotove 2 i 3 donesena je odluka o poništenju postupka 4. 7. 2023. godine. U opisanom postupku nisu utvrđene nepravilnosti.

„Ponovljeni postupak nabavke motornih vozila“ Ministarstva unutrašnjih poslova pokrenut je 6. 7. 2023. godine procijenjene vrijednosti 470.001 KM i podijeljen na dva lota (lot 2: 70.000 KM i lot 3: 400.001 KM). Kriterij za dodjelu ugovora bila je ekonomski najpovoljnija ponuda sa potkriterijima cijena (70%) i rok isporuke (30%). Uvidom u tehničku specifikaciju za lot 3 utvrdili smo da su tražene određene tehničke karakteristike: HAC – Hill start assist control (kontrola pomoći pokretanja na uzbrdici); kontrola stabilnosti vozila primjenom naizmjeničnog kočenja u cilju sprečavanja/ umanjavanja naknadnih sudara, u slučaju sudara Multi collision brake; sistem detekcije objekata u "mrtvom" uglu (blind spot collision avoidance assist - BCA); LKA – (line keep assist) system zadržavanja između traka na cesti; FCA I FCA JX – (Forward collision avoidance assist) – sistem asistencije zaštite prednjeg udara vozila i prilikom skretanja ulijevo; ISLA inteligentni sistem upozorenja o prekoračenju dopuštene brzine; Radio RDS s 8" color touchscreen monitorom i kamerom za pregled iza vozila sa dinamičkim navodećim linijama i dr.) koje upućuju na određenog proizvođača, tip ili marku (Hyundai-Kia grupacija). Tendersku dokumentaciju preuzelo je 14 potencijalnih ponuđača, a za oba lota dostavljena je po jedna ponuda. Zapisnikom o ocjeni ponuda za lot 2, dostavljena ponuda ponuđača „Danial S“ d.o.o. Tešanj ocijenjena je kao neprihvatljiva jer nije ispunio postavljene uslove tehničke i profesionalne sposobnosti, te je 31. 8. 2023. godine donesena odluka o poništenju lota. Za lot 3 je dostavljena ponuda ponuđača „Danial S“ d.o.o. Tešanj u vrijednosti 399.672 KM i rokom isporuke 4 mjeseca (od obostranog potpisivanja ugovora), koja je ocijenjena kao prihvatljiva, te je 11. 9. 2023. godine zaključen ugovor. Dobavljač je isporučio četiri vozila „Hyundai Staria“, u decembru 2023. i januaru i martu 2024. godine.

Otvoreni postupak za nabavku **„Motornog vozila I – limuzina“** Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva procijenjene vrijednosti 97.000 KM, pokrenut je Odlukom od 10. 10. 2023. godine. Kriterij za dodjelu ugovora bila je najniža cijena. Uvidom u tehničku specifikaciju za nabavku vozila konstatovali smo da je traženo 69 tehničkih karakteristika (za primjer navodimo: elektro podesivo sjedište vozača sa funkcijom memorije; osvijetljeni prostor kod nogu naprijed i nazad; asistent za svjetla (COMING HOME, LEAVING HOME, TUNNEL LIGHT, DAY LIGHT); prednja svjetla za maglu sa korner funkcijom; minimalno 8 zvučnika; alu točkovi min. 18" sa gumama za vožnju u ljetnim uslovima; dinamična kontrola šasije sa uključenim odabirom režima vožnje + personalizacija; vanjska osvrtna ogledala u boji karoserije elektro podesiva, preklopiva i grijana sa memorijskom funkcijom i samozatamnjujući na vozačevoj strani; adaptivni tempomat do min. 200 km/h; LED ambijentalno osvijetljenje, dva svjetla za čitanje naprijed i nazad, elementi unutrašnjosti sa kromiranim dijelovima dekora; zapremina tovarnog prostora minimalno 620 litara i dr.). Postavljene tehničke karakteristike upućuju na određenog proizvođača, tip ili marku (koji je i odabran), čime se smanjuje konkurencija u postupku. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 10 potencijalnih ponuđača, a dostavljena je jedna ponuda ponuđača „Brijest“ d.o.o. Gračanica, s kojim je i zaključen ugovor u vrijednosti 96.795 KM. Vozilo „Škoda Superb“ je isporučeno i faktura je ispostavljena 6. 12. 2023. godine.

Postupak javne nabavke **„Motornog vozila“** Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliše, povratka i stambenih pitanja pokrenut je Odlukom od 6. 4. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 89.681 KM. Službena zabilješka o ispitivanju tržišta prije pokretanja postupka je sačinjena 24. 3. 2023. godine, kojom je konstatovano da se vrši ispitivanje tržišta za nabavku putničkog motornog vozila „Arteon R-line 2.0. TDI 4 motion 147 kW“, te da je ispitivanje provedeno na način da je pribavljeno više ponuda od firmi koje se bave prodajom vozila i koji su ovlašteni distributeri za „Volkswagen“. Na osnovu izvršenog uvida u tehničku specifikaciju vozila utvrdili smo da je traženo 50 tehničkih karakteristika (za primjer navodimo: snaga motora minimalno 145 kW; boja vozila crna metalik; mjenač automatski; asimetrično preklopiv naslon zadnje klupe, uklj. srednji naslon za ruke;

vanjska osvrtna ogledala elektro podesiva, preklopiva i grijana sa automatskim zatamnjem na vozačevoj strani; zračni jastuk za vozača i suvozača sa opcijom deaktivacije na suvozačevoj strani, zračni jastuk za koljena vozača; sustav zračnih zavjesa za putnike naprijed i nazad sa bočnim zračnim jastucima naprijed; indikator stanja tlaka u gumama; podešavanje prednjih sjedala po visini; podrška za leđa u prednjim sjedalima, na vozačevoj strani elektropodesiva; bluetooth interfejs za mobilni telefon; multifunkcijski kožni upravljač; elektronska blokada motora i dr.) koje upućuju na određenog proizvođača, tip ili marku (Volkswagen grupacija). Zapisnikom o otvaranju ponuda od 5. 5. 2023. godine konstatovao je da je pristigla samo jedna ponuda i to „M.R.M. export-import“ d.o.o. Mostar u vrijednosti od 89.500 KM. Ugovor sa dobavljačem je zaključen 9. 5. 2023. godine sa rokom isporuke 30 dana od dana zaključivanja ugovora. Vozilo je isporučeno i faktura je ispostavljena 12. 5. 2023. godine, a predmet nabavke je bilo motorno vozilo „VW Arteon R-line 2.0 TDI DSG 4 motion“ u vrijednosti od 89.500 KM.

Nabavka „**Putničkog motornog vozila**“ Ministarstva zdravstva i socijalne politike provedena putem otvorenog postupka, procijenjene vrijednosti 90.000 KM, pokrenuta je Odlukom od 31. 3. 2023. godine. Kriterij za dodjelu ugovora bila je najniža cijena. Uvidom u tehničku specifikaciju utvrdili smo da su tražene određene tehničke karakteristike (kao naprimjer: dužina vozila od 4800 do 4930 mm, boja vozila crna, Elektromehanička parkirna kočnica sa funkcijom automatskog zadržavanja Auto Hold, Elektronska kontrola stabilnosti i elektromehanički pojačivač kočenja, Asimetrično preklopiv naslon stražnje klupe, sa središnjim naslonom za ruke, Zračni jastuk za vozača i suvozača sa opcijom deaktivacije na suvozačevoj strani, Sistem vazdušnih zavjesa za putnike naprijed i pozadi uključujući bočne zračne jastuke sprijeda, Zatamnjena stakla pozadi, 12V utičnica u središnjoj konzoli straga, Digitalna kontrolna tabla, višebojni prikaz i izbor različitih info profila, Grijanje prednjih sjedala i dr.) koje upućuju na određenog proizvođača, tip ili marku (koji je i odabran). Tendersku dokumentaciju preuzelo je 12 potencijalnih ponuđača, a dostavljena je jedna ponuda. Ugovor je 16. 5. 2023. godine zaključen sa dobavljačem „Autocentar C.M.V.“ d.o.o. Vitez u vrijednosti od 89.658 KM, i rokom isporuke najkasnije 6 mjeseci od dana zaključivanja ugovora, za nabavku vozila „VW Arteon R-Line“. Vozilo je isporučeno i faktura ispostavljena 12. 7. 2023. godine.

Nabavka „**Putničkih motornih vozila (2 komada)**“ pokrenuta je Odlukom Ministra zdravstva i socijalne politike od 31. 3. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 70.099 KM. Kriterij za dodjelu ugovora bila je najniža cijena. Uvidom u tehničku specifikaciju utvrdili smo da su tražene određene tehničke karakteristike (snaga motora 67 kW, zapremina motora 999 ccm, ECO LED svjetla s dnevnim svjetlima u obliku slova Y; Megalith Siva zaštita podvozja sprijeda i straga; bočna ogledala i vanjske kvake ma vratima crne boje; vanjska osvrtna ogledala s ručnim namještanjem; presvlake od tkanine sa šavovima boje bakra; fiksna srednjišnja konzola bez naslona za ruke s dva držača za piće; otvorena niska središnja konzola za pohranu stvari; upravljač od tvrde pjene s dodacima crne boje) koje upućuju na određenog proizvođača, tip ili marku (koji je i odabran). Tendersku dokumentaciju preuzelo je sedam potencijalnih ponuđača, a dostavljena je jedna ponuda. Ugovor je 19. 7. 2023. godine zaključen sa dobavljačem „Ovnak“ d.o.o. Vitez u vrijednosti od 69.470 KM, i rokom isporuke najkasnije 90 dana od dana zaključivanja ugovora. Isporučena su dva vozila „Dacia Sandero Stepway“ i fakture ispostavljene 5. 10. 2023. godine.

Tehničke karakteristike u opisanim postupcima javnih nabavki motornih vozila upućuju na određene proizvođače, tip ili marku, koji su i odabrani. Ovako sačinjena tenderska dokumentacija onemogućila je aktivnu i pravičnu konkurenciju te svim ponuđačima jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju u procesu javne nabavke u skladu sa članovima 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama.

Izvršili smo uvid u dva postupka *Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta* za nabavku usluga prevoza učenika osnovnih škola za područje općina Bugojno, Gornji Vakuf-Uskoplje i Donji Vakuf. Ukupna procijenjena vrijednost postupaka je 2.762.933 KM, te je planirano zaključivanje okvirnih sporazuma u trajanju od 3 godine. Uslovima za kvalifikaciju iz tenderske dokumentacije, u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti, između ostalog traženo je da ponuđač ima važeću licencu za obavljanje izvanlinijskog prevoza putnika – „B“.

Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača se vrši na osnovu ovjerene fotokopije važeće licence prevoznika za obavljanje izvanlinijskog prevoza putnika – „B“, izdane od strane nadležnog ministarstva. Ovakvo postavljenim uslovom za kvalifikaciju eliminisani su ponuđači koji posjeduju licencu „A“ za obavljanje javnog linijskog i vanlinijskog prevoza putnika, odnosno koji posjedovanjem licence „A“ imaju pravo obavljanja i vanlinijskog prevoza putnika. Žalbe koje su uložili ponuđač „Adino tours“ d.o.o. Bugojno u jednom postupku, odnosno „EME“ d.o.o. Donji Vakuf u drugom postupku, na dijelove tenderske dokumentacije (između ostalog na uslov da ponuđač dostavi licencu „B“ za obavljanje vanlinijskog prevoza putnika), Ured za razmatranje žalbi je rješenjima od 8. 2. 2024. godine prihvatio kao osnovane, te je naložio da se ovi postupci ponište.

Uslovi za kvalifikaciju tenderskom dokumentacijom za javnu nabavku usluga prevoza učenika nisu postavljeni na način da svima omogućava jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, te osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, što nije u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama, i što je imalo za posljedicu da ugovori za ove usluge nisu zaključeni.

U ostalim revidiranim postupcima javnih nabavki, u dijelovima koji su bili predmet revizije, nisu utvrđene nepravilnosti.

Tehničke specifikacije u postupcima javne nabavke motornih vozila ukupne ugovorene vrijednosti 745.095 KM, i to: „Ponovljeni postupak nabavke motornih vozila“ (399.672 KM) Ministarstva unutrašnjih poslova, „Motornog vozila I – limuzina“ (96.795 KM) Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, „Motornog vozila“ (89.500 KM) Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliše, povratka i stambenih pitanja, „Putničkog motornog vozila“ (89.658 KM) i „Putničkih motornih vozila (2 komada)“ (69.470 KM) Ministarstva zdravstva i socijalne politike, te uslovi za kvalifikaciju iz tenderske dokumentacije u poništenim postupcima javne nabavke usluga prevoza učenika kod Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta, nisu postavljeni na način da svima omogućavaju jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju i osiguraju pravičnu i aktivnu konkurenciju s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Preporuka:

- **tehničke specifikacije i uslove za kvalifikaciju tenderskom dokumentacijom za javnu nabavku motornih vozila i usluga prevoza učenika sačinjavati na način ne upućuju na određenog proizvođača i da osiguraju pravičnu i aktivnu konkurenciju.**

9. SUDSKI SPOROVI

Prema Izvještaju o radu Kantonalnog pravobranilaštva za 2023. godinu zaprimljeno je 39 parnica, dok je iz prethodnih godina preneseno 133, tako da je ukupno u radu bilo 172 parnična postupka.

Po tužbama Kantona vođeno je ukupno 27 postupaka, od čega je deset postupaka pokrenuto u 2023. godini (po osnovu zakupa šume i šumskog zemljišta, naknade po osnovu koncesije, naknade štete i drugo).

U 2023. godini zaprimljeno je 29 tužbi protiv Kantona, koje se najvećim dijelom odnose na radno pravne sporove v. s. 76.475 KM. Od ostalih tužbi značajnija je tužba „BBM“ d.o.o. Sarajevo radi naknade štete v. s. 345.893.056 KM i tužba Ministarstva privrede Kantona Sarajevo radi isplate naknade po koncesiji v. s. 134.196 KM. Za navedene predmete zakazano je ročište pred nadležnim sudovima.

Prema prezentiranim podacima u izvještajnom periodu je riješeno 18 predmeta u korist Kantona. Doneseno je sedam presuda u korist tužitelja, uposlenika Kantona koje se odnose na potraživanja za isplatu razlike plaće i naknada koje nemaju karakter plaće, kao i šest presuda po drugim osnovama. Sedam predmeta je završeno u 2023. godini na način da je zaključena sudska nagodba ili su predmeti vraćeni na ponovni postupak.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Ministarstvo finansija je 27. 9. 2024. godine dostavilo komentar, uz koji su priloženi komentari devet budžetskih korisnika: Ministarstva finansija, Kantonalnog zavoda za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ureda za javne nabavke, Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva zdravstva i socijalne politike, Kantonalne uprave za geodetske i imovinskopravne poslove, Kantonalnog arhiva i Kantonalnog pravobranilaštva.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: priznavanjem rashoda i izdataka (Ministarstvo unutrašnjih poslova), brojem provedenih ograničenih postupaka javnih nabavki (Ured za javne nabavke), registrom budžetskih korisnika, provjerom izjava o fiskalnoj odgovornosti, obračunom poreza i doprinosa na naknade za rad zaposlenika u komisijama, te knjigovodstvenim evidentiranjem poslovnih promjena na depozitnim računima pravosudnih institucija (Ministarstvo finansija).

Nisu imali primjedbi na Nacrt izvještaja Kantonalni zavod za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo zdravstva i socijalne politike, Kantonalna uprava za geodetske i imovinskopravne poslove, Kantonalni arhiv i Kantonalno pravobranilaštvo.

Uvažen je i inkorporiran u konačan Izvještaj komentar Ureda za javne nabavke koji se odnosio na broj provedenih ograničenih postupaka javnih nabavki, jer se radilo o tehničkoj grešci.

Djelimično je prihvaćen komentar Ministarstva finansija u vezi s provjerom izjava o fiskalnoj odgovornosti budžetskih korisnika, jer je vršena formalna provjera dostavljenih izjava, ali ne i provjera vjerodostojnosti odgovora datih u uzorku obrazaca.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- u vezi sa priznavanjem rashoda i izdataka Ministarstvo unutrašnjih poslova je navelo da je izvršeno ispravno rezervisanje po osnovu ugovora zaključenih u 2023. godini, a za koje su fakture izdate u 2024. godini, pozivajući se na Zakon o obligacionim odnosima prema kojem obaveza nastaje datumom obostranog potpisivanja ugovora. Također, navedeno je da Zakonom o budžetima u FBiH nije propisano da obaveza nastaje izdavanjem fakture, nego da se obaveza priznaje u izvještajnom periodu. Shodno tome, smatraju da je obaveza nastala obostranim potpisivanjem ugovora, a ne datumom izdavanja fakture. Također, navedeno je da je Ministarstvo i u 2021. godini vršilo rezervacije po osnovu ugovora za koje su fakture izdate tek u narednoj godini, a da u Izvještaju o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu nije navedena primjedba u tom dijelu.

Odredbama članova 4. i 76. Zakona o budžetima u FBiH definisano je da se izrada i izvršavanje budžeta zasniva, između ostalog, na načelu jedne godine, kao i da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja. Također, evidentiranje poslovnih promjena vrši se na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene isprave. Iako se Ministarstvo u komentaru pozivalo na Zakon o obligacionim odnosima, ističemo da je članom 105. Zakona o budžetima u FBiH definisano da, u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa ovim Zakonom, primjenjivat će se ovaj Zakon. U vezi rezervacija u 2021. godini za koje nije data primjedba, ističemo da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka, da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene, kao i da su svi budžetski korisnici dužni primjenjivati okvir finansijskog izvještavanja za budžetske korisnike;

- vezano za Registar budžetskih korisnika u kojem su kao korisnici utvrđene službe i uredi sa izvedenim identifikacionim brojevima, Ministarstvo finansija je navelo da Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH nije precizirano da li se u registar unosi samo glavni identifikacioni broj ili se može unijeti i izvedeni broj. Shodno tome, u registru budžetskih korisnika su uneseni izvedeni brojevi za službe i urede (osim za Ured za javne nabavke i Ured za evropske integracije koji su na osnovu preregistracije dobili glavne identifikacione brojeve).

Ističemo da je data preporuka da se preispitaju akti o osnivanju budžetskih korisnika kojima su osnivači Skupština i Vlada, kao i identifikacione brojeve koji su im dodijeljeni, kako bi se registar budžetskih korisnika nakon toga ažurirao u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH;

- za preporuku da se porezi i doprinosi na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavaju kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima, Ministarstvo finansija je navelo da je obračun vršen u skladu sa propisima na kojima se temelji i mišljenje Federalnog ministarstva finansija u vezi sa načinom obračuna poreza i doprinosa po osnovu naknada za rad u komisijama.

Komentar ne možemo prihvatiti jer je navedenim propisima definisano da se naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kojem osnovu, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena, smatraju oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti i kao takve se oporezuju na propisani način.

Ministarstvo finansija je navelo da će urediti način evidentiranja poslovnih promjena na depozitnim računima pravosudnih institucija u okviru Glave knjige Trezora.

Reviziju Srednjobosanskog kantona obavio je revizorski tim u sastavu: Aida Kaknjo – voditeljica tima, i Bakir Likić – član tima.

Voditeljica tima

Aida Kaknjo, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija
kantona, gradova i općina

Amela Mulahalilović, s. r.

V. PRILOZI

- 1. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

Identifikacioni broj: **4 2 3 6 1 3 5 6 5 0 0 0 3**

 Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti: **8 4 . 1 1**
MINISTARSTVO FINANSIJA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Nadležno ministarstvo

VLADA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Potrošačka jedinica-glava

TRAVNIK

Sjedište potrošačke jedinice

 Pojedinačni obrazac

 Konsolidovani obrazac

Organizacioni broj: _____

Operativni broj: _____ 0

Funkcionalni kod: _____

Fond: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja od 01. 01. do 31. 12. 2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2 + 17 + 35)	200	293.135.112	296.963.159	271.456.328	3.828.047	101,31
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3 + 7 + 9 + 11 + 13 + 14 + 15 + 16)	201	241.118.735	254.404.481	229.115.942	13.285.746	105,51
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (od 4 do 6)	202	32.555.335	37.477.458	31.519.992	4.922.123	115,12
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	200	180	106	-20	90,13
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	32.555.135	37.477.277	31.519.886	4.922.142	115,12
6	711900	Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	0,00
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7 = 8)	206	0	0	0	0	0,00
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	0,00
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9 = 10)	208	91.400	51.344	49.519	-40.056	56,17
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	91.400	51.344	49.519	-40.056	56,17
11	714000	Porez na imovinu (11 = 12)	210	1.211.000	1.163.283	1.057.851	-47.717	96,06
12	714100	Porez na imovinu	211	1.211.000	1.163.283	1.057.851	-47.717	96,06
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	96.600	31.922	84.623	-64.678	33,05
14	716000	Porezi na dohodak	213	32.344.823	30.872.318	24.170.730	-1.472.505	95,45
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	174.813.777	184.806.244	172.232.478	9.992.467	105,72
16	719000	Ostali porezi	215	5.800	1.913	748	-3.887	32,99
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18 + 26 + 34 + 35)	216	24.389.506	17.628.754	16.826.295	-6.760.752	72,28
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (od 19 do 25)	217	1.681.780	1.306.681	1.533.673	-375.099	77,70

19	721100	Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	218	1.342.380	1.237.046	909.322	-105.334	92,15
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	24.933	16.072	17.419	-8.861	64,46
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	2.200	10	1.519	-2.190	0,45
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221		0	0	0	0,00
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222		0	8	0	0,00
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	312.267	53.553	605.405	-258.714	17,15
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	0,00
26	722000	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225	16.726.926	11.607.492	10.720.584	-5.119.434	69,39
27	722100	Administrativne takse	226	2.919.800	2.555.499	2.476.405	-364.301	87,52
28	722200	Sudske takse	227	2.540.200	2.122.127	2.285.491	-418.073	83,54
29	722300	Komunalne naknade i takse	228		0	0	0	0,00
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	5.023.711	1.685.675	1.188.629	-3.338.036	33,55
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230	4.255.521	3.403.699	3.200.377	-851.822	79,98
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	1.502.594	1.429.534	1.361.022	-73.060	95,14
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	485.100	410.958	208.659	-74.142	84,72
34	723000	Novčane kazne	233	5.964.500	4.708.236	4.564.813	-1.256.264	78,94
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	16.300	6.344	7.225	-9.956	38,92
36		PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235	27.626.871	24.929.924	25.514.092	-2.696.947	90,24
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	236	0	800	590.000	800	0,00
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	237	25.411.439	24.256.753	24.589.362	-1.154.686	95,46
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	238	570.736	220.752	230.940	-349.984	38,68
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	43.000	327.181	90.000	284.181	760,89
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	623.000	20	50	-622.980	0,00
42	733100	Donacije	241	978.696	124.418	13.740	-854.278	12,71
43		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242	308.091.711	286.373.643	234.979.413	-21.718.068	92,95
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45 + 46)	243	170.972.799	167.560.120	138.555.020	-3.412.679	98,00
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	146.719.326	141.723.405	117.814.153	-4.995.921	96,59
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	24.253.473	25.836.715	20.740.868	1.583.242	106,53
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	17.313.902	16.571.349	13.786.005	-742.553	95,71
48	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge (od 49 do 57)	247	38.288.211	30.865.116	27.429.153	-7.423.095	80,61
49	613100	Putni troškovi	248	465.910	364.172	257.374	-101.739	78,16
50	613200	Izdaci za energiju	249	9.314.400	8.329.050	6.130.115	-985.350	89,42
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	2.970.235	2.430.512	2.406.171	-539.723	81,83

52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	3.602.665	1.661.445	2.102.918	-1.941.220	46,12
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	5.309.043	4.785.291	4.315.879	-523.752	90,13
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	1.260.980	738.304	845.843	-522.676	58,55
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	1.852.440	1.353.727	982.046	-498.713	73,08
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	769.520	332.549	591.066	-436.971	43,22
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	12.743.018	10.870.067	9.797.741	-1.872.951	85,30
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (od 59 do 66)	257	64.640.692	55.083.370	42.992.022	-9.557.322	85,21
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	14.183.378	11.787.347	8.902.037	-2.396.031	83,11
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	30.688.156	23.660.445	17.750.800	-7.027.711	77,10
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	6.945.466	8.487.212	5.839.600	1.541.746	122,20
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	1.912.912	867.754	566.084	-1.045.158	45,36
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	7.711.580	7.239.743	5.226.051	-471.837	93,88
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,00
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	0,00
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	3.199.200	3.040.869	4.707.449	-158.331	95,05
67	615000	Kapitalni transferi (od 68 do 74)	266	15.666.607	16.029.175	11.958.801	362.568	102,31
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	11.956.457	11.683.655	9.078.939	-272.802	97,72
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	1.150.000	1.262.150	686.800	112.150	109,75
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	925.000	1.676.280	971.672	751.280	181,22
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	1.573.500	1.377.090	1.206.390	-196.410	87,52
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	61.650	30.000	15.000	-31.650	48,66
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,00
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	0,00
75	616000	Izdaci za kamate (od 76 do 79)	274	283.200	264.514	258.411	-18.686	93,40
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	0,00
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	0	0	0	0	0,00
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	283.200	264.514	258.411	-18.686	93,40
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,00
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	926.300				0,00
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 41)	280	-14.956.599	10.589.515	36.476.916	25.546.114	-70,80
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0	0,00
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84 + 85 + 86)	282	60.000	73.732	65.774	13.732	122,89
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava 811100 (osim 811122 i 811123)	283	60.000	73.732	65.774	13.732	122,89
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,00
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,00

87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (od 88 do 93)	286	25.203.338	10.511.936	6.776.307	-14.691.402	41,71
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	0	86.000	0	86.000	0,00
89	821200	Nabavka građevina	288	1.821.081	1.133.253	683.340	-687.828	62,23
90	821300	Nabavka opreme	289	16.074.923	6.924.989	3.647.244	-9.149.934	43,08
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	68.000	5.950	0	-62.050	8,75
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	2.302.340	1.216.869	171.606	-1.085.471	52,85
93	821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	292	4.936.994	1.144.875	2.274.117	-3.792.119	23,19
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 - 83)	293	25.143.338	10.438.204	6.710.533	-14.705.134	41,51
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 - 94)	294	-40.099.937	151.312	29.766.382	40.251.249	-0,38
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295				0	0,00
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)	296	0	0	83.311	0	0,00
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	0,00
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	0,00
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	83.311	0	0,00
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	0,00
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,00
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	0,00
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	0,00
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (od 106 do 112)	304	0	0	0	0	0,00
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0,00
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	306	0	0	0	0	0,00
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	0,00
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	0,00
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,00
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	0,00
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	0,00
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 - 105)	312	0	0	83.311	0	0,00
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313				0	0,00
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116 + 120)	314	0	0	539.669	0	0,00
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315	0	0	539.669	0	0,00

117	814100	Zajmovi primljeni kroz Državu	316	0	0	0	0	0,00
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317		0	0	0	0,00
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	539.669	0	0,00
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319	0	0	0	0	0,00
121	815100	Zajmovi primljeni kroz Državu	320	0	0	0	0	0,00
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321		0	0	0	0,00
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322		0	0	0	0,00
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323	1.557.100	1.055.747	1.584.388	-501.353	67,80
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz Državu	324	0	0	0	0	0,00
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	0,00
127	823300	Otplata domaćeg zaduživanja	326	1.557.100	1.055.747	1.584.388	-501.353	67,80
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	0,00
129	823500	Otplata duga po izdatim garancijama	328	0	0	0	0	0,00
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,00
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330	-1.557.100	-1.055.747	-1.044.719	501.353	67,80
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95 + 113 + 131)	331	-41.657.037	-904.435	28.804.974	40.752.602	2,17
133		SINETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134 + 143 + 149 + 156 + 166 + 173 + 180 + 187 + 194 + 203)	332	334.852.149	297.939.342	243.217.487	-36.912.807	88,98
134	01	Opće javne usluge (od 137 do 142)	333	20.348.187	14.520.961	16.032.494	-5.827.226	71,36
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	9.841.170	7.251.702	6.575.192	-2.589.468	73,69
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	0,00
137	013	Opće usluge	336	4.523.417	3.018.239	2.931.297	-1.505.178	66,72
138	014	Osnovno istraživanje	337	90.000	90.000	0	0	100,00
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	0,00
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	926.300	0	0	-926.300	0,00
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	4.334.500	3.760.020	6.226.006	-574.480	86,75
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	632.800	401.000	300.000	-231.800	63,37
143	02	Odbrana (od 144 do 148)	342	2.113.300	1.483.960	966.314	-629.340	70,22
144	021	Vojna odbrana	343		0	0	0	0,00
145	022	Civilna odbrana	344	2.113.300	1.483.960	966.123	-629.340	70,22
146	023	Inostrana vojna pomoć	345		0	191	0	0,00
147	024	liR Odbrana	346		0	0	0	0,00
148	025	Odbrana n. k.	347		0	0	0	0,00
149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 165)	348	77.037.195	68.318.185	56.995.340	-8.719.010	88,68
150	031	Policijske usluge	349	55.633.900	50.132.538	41.290.224	-5.501.362	90,11

151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	0	0	0	0	0,00
152	033	Sudovi	351	21.056.295	17.836.657	15.452.355	-3.219.638	84,71
153	034	Zatvori	352	347.000	348.990	252.761	1.990	100,57
154	035	liR Javni red i sigurnost	353		0	0	0	0,00
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354		0	0	0	0,00
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355	22.790.208	18.064.074	14.728.523	-4.726.134	79,26
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	6.255.200	6.104.344	5.032.898	-150.856	97,59
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	10.820.278	6.713.721	5.218.993	-4.106.557	62,05
159	043	Gorivo i energija	358		0	0	0	0,00
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359		11	0	11	0,00
161	045	Transport	360	58.000	48.000	456.592	-10.000	82,76
162	046	Komunikacije	361		0	0	0	0,00
163	047	Ostale industrije	362	400.000	248.000	154.000	-152.000	62,00
164	048	liE Ekonomski poslovi	363	610.000	562.500	436.800	-47.500	92,21
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	4.646.730	4.387.498	3.429.240	-259.232	94,42
166	05	Zaštita životne sredine (167 + 172)	365	1.420.000	1.515.420	1.379.393	95.420	106,72
167	051	Upravljanje otpadom	366		0	0	0	0,00
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367		0	0	0	0,00
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	10.000	0	2.323	-10.000	0,00
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	10.000	10.000	10.000	0	100,00
171	055	liR Zaštita životne sredine	370		0	0	0	0,00
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	1.400.000	1.505.420	1.367.070	105.420	107,53
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (od 174 do 179)	372	4.429.077	3.973.040	3.971.252	-456.037	89,70
174	061	Stambeni razvoj	373		0	0	0	0,00
175	062	Razvoj zajednice	374	467.150	405.126	292.660	-62.024	86,72
176	063	Vodosnabdijevanje	375	1.852.957	1.700.617	2.263.647	-152.340	91,78
177	064	Ulična rasvjeta	376		0	0	0	0,00
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377		0	0	0	0,00
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	2.108.970	1.867.297	1.414.945	-241.673	88,54
180	07	Zdravstvo (od 181 do 186)	379	15.241.950	12.311.625	7.405.131	-2.930.325	80,77
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	660.000	439.228	621.107	-220.772	66,55
182	072	Vanbolničke usluge	381	353.700	296.024	60.653	-57.676	83,69
183	073	Bolničke usluge	382	300.000	0	15.000	-300.000	0,00
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	9.428.250	11.126.372	6.263.571	1.698.122	118,01
185	075	liR Zdravstvo	384		0	0	0	0,00
186	076	Zdravstvo n. k.	385	4.500.000	450.000	444.800	-4.050.000	10,00
187	08	Rekreacija, kultura i religija (od 188 do 193)	386	6.374.750	7.822.250	5.697.850	1.447.500	122,71
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	2.271.000	2.770.250	1.837.000	499.250	121,98

189	082	Usluge kulture	388	1.920.000	2.272.300	1.781.000	352.300	118,35
190	083	Usluge emitovanja i izdavaštva	389	140.000	115.300	102.000	-24.700	82,36
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	2.043.750	2.664.400	1.977.850	620.650	130,37
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391		0	0	0	0,00
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392		0	0	0	0,00
194	09	Obrazovanje (od 195 do 202)	393	149.340.232	139.367.511	114.508.054	-9.972.721	93,32
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	91.757.372	91.059.903	73.552.369	-697.469	99,24
196	092	Srednje obrazovanje	395	41.981.670	40.998.763	33.425.979	-982.907	97,66
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396		0	0	0	0,00
198	094	Visoko obrazovanje	397	2.476.500	2.589.567	2.605.018	113.067	104,57
199	095	Obrazovanje koje nije definisano nivoom	398	421.200	123.743	16.912	-297.457	29,38
200	096	Pomoćne usluge u obrazovanju	399	691.400	417.162	275.900	-274.238	60,34
201	097	liR Obrazovanje	400	160.000	127.600	190.200	-32.400	79,75
202	098	Obrazovanje n. k.	401	11.852.090	4.050.772	4.441.675	-7.801.318	34,18
203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402	35.757.250	30.562.317	21.533.136	-5.194.933	85,47
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	842.000	816.300	721.050	-25.700	96,95
205	102	Starost	404	20.000	0	0	-20.000	0,00
206	103	Nasljednici	405	510.700	466.596	382.672	-44.104	91,36
207	104	Porodica i djeca	406	9.485.000	7.640.610	4.046.002	-1.844.390	80,55
208	105	Nezaposlenost	407		0	0	0	0,00
209	106	Stanovanje	408	4.691.650	4.997.633	2.988.462	305.983	106,52
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	9.327.650	8.046.198	7.692.226	-1.281.452	86,26
211	108	liR Socijalna zaštita	410		0	0	0	0,00
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	10.880.250	8.594.979	5.702.725	-2.285.271	79,00

U Travnik

Alen Horić

Certificirani računovoda

M.P.

Rukovodilac

Ministrica, Mirjana Plavčić

Dana 29.3.2024

Broj dozvole: CR-8037/5

Identifikacioni broj: **4 2 3 6 1 3 5 6 5 0 0 0 3**

 Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti: **8 4 . 1 1**
MINISTARSTVO FINANSIJA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Nadležno ministarstvo

VLADA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Potrošačka jedinica-glava

TRAVNIK

Sjedište potrošačke jedinice

 Pojedinačni obrasci

 Konsolidovani obrasci

Organizacioni broj: _____

Operativni broj: _____

Funkcionalni kod: _____

Fond: _____

BILANS STANJA

na dan 31. 12. 2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) x 100
1	2	3	4	5	6	6
1		I AKTIVA				
2	100000+200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	102.663.510	89.292.182	115,0
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	95.820.410	82.452.745	116,2
4	120000	Vrijednosni papiri	003	0	0	0,0
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	4.782.058	4.809.204	99,4
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	1.122.605	1.122.605	100,0
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	0	0	#DIV/0!
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	0	0,0
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	0	0	0,0
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	938.436	907.627	0,0
11	000000	B. Stalna sredstva (14 + 17 + 20 + 21)	010	147.887.472	122.996.909	120,2
12	011000	Stalna sredstva	011	228.496.882	214.720.800	106,4
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	99.707.517	92.499.404	107,8
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12 - 13)	013	128.789.365	122.221.396	105,4
15	020000	Dugoročni plasmani	014	0	0	#DIV/0!
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015	0	0	0,0
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15 - 16)	016	0	0	#DIV/0!
18	031000	Vrijednosni papiri	017	0	0	0,0
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018	0	0	0,0
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18 - 19)	019	0	0	0,0
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	19.098.107	775.513	0,0
22		UKUPNA AKTIVA (2 + 11) = 41	021	250.550.982	212.289.091	118,0

23		II PASIVA			0	
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	61.081.657	46.553.933	131,2
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	23.197.250	14.843.266	156,3
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024	0	0	0,0
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	11.571	935	0,0
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	15.953.634	13.617.382	117,2
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	0	0	0,0
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	21.919.202	18.092.350	121,2
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32 + 33 + 34)	029	44.296.588	11.996.829	369,2
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	24.310.696	23.808.403	102,1
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	3.219.174	3.221.338	0,0
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	16.766.718	-15.032.912	0,0
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36 + 37 + 38 + 39 - 40)	033	145.172.737	153.738.329	94,4
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	103.590.884	111.000.080	93,3
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	1.081.213	1.081.213	100,0
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	0	0	0,0
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	40.500.640	41.657.037	0,0
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038		0	0,0
41		UKUPNA PASIVA (24 + 31 + 35) = 22	039	250.550.982	212.289.091	118,0

U Travnik

Alen Horić

Certificirani računovoda

M.P.

Dana 29.03.2024. godine

Broj dozvole:

CR-8037/5

Rukovodilac

Ministrica, Mirjana Plavčić

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Obrazac NT

Identifikacioni broj: 4 2 3 6 1 3 5 6 5 0 0 3

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti: 8 4 . 1 1

MINISTARSTVO FINANSIJA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Nadležno ministarstvo

VLADA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Potrošačka jedinica

TRAVNIK

Sjedište potrošačke jedinice

Organizacioni broj: _____

 Pojedinačni obrasci

Operativni broj: _____

 Konsolidovani obrasci

Funkcionalni kod: _____

Fond: _____

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 01. 01. do 31. 12. 2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	Pozicija	AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	299.616.012
2	710000	Prihodi od poreza	451	257.057.335
3	720000	Neporezni prihodi	452	17.622.409
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	24.381.970
5	740000	Kapitalni transferi	454	547.953
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	6.344
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	73.732
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	73.732
9		Finansiranje (od 10 do 12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	462	299.689.744
14		II NOVČANE ISPLATE		0
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	274.754.397
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	155.940.874
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	16.571.349
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	30.865.116
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	55.083.370
20	615000	Kapitalni transferi	468	16.029.175
21	616000	Izdaci za kamate	469	264.514
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	10.511.936
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	10.511.936
24		Finansiranje (25 + 26)	472	1.055.747
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	0
26	823000	Izdaci za otplatu dugova	474	1.055.747
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	475	286.322.080
28		NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	476	13.367.664
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	82.452.745
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	478	95.820.409

U Travnik

Alen Horić
Certificirani računovoda

M.P.

Dana 29.03.2024. godine

Broj dozvole: CR-8037/5

Rukovodilac
Ministrica, Mirjana Plavčić

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA
MINISTARSTVO FINACIJA**

Datum: 27.09.2024. godine
Broj: 04-11-8885/23-3

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Srednjobosanskog kantona** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li konsolidovani finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima **Srednjobosanskog kantona** u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Konsolidovani finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu konsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.

- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Srednjobosanskog kantona** i koje je pokrenuo **Srednjobosanski kanton** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Srednjobosanskom kantonu** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na konsolidovane finansijske izvještaje.

Ministrica

Mirjana Plavčić